

Spelling in beeld

werkboek 6 **b**

van:

werkboek 6b

Wat moet je doen?

Maak de opdrachten.

Kom je tekens tegen?

Doe dan dit.

- Schrijf je antwoord op.
- Kruis het goede antwoord aan.
- Trek lijnen.
- Kleur het goede antwoord.
- Omcirkel het goede antwoord.
- Teken je antwoord.
- Onderstreep het goede antwoord.

 Gebruik de uitlegkaarten.

W2-a

Gebruik uitlegkaart W2-a.

Als je klaar bent, ga je verder met een extra opdracht.

Kies een taak op de computer:

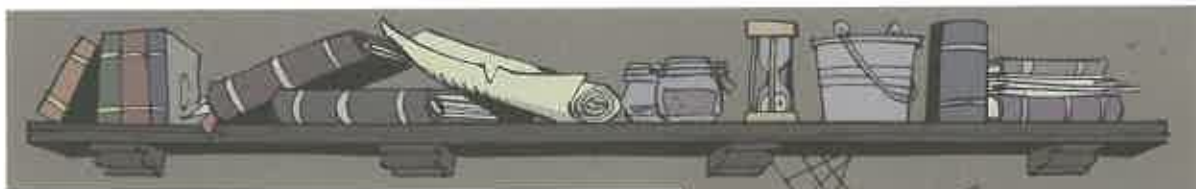
Of een taak uit Taalmaker:

Op verkenning

1 Maak de woorden af met een vast stukje. Kies uit: **ing** - **sel** - **heid**.

'Zo, nu gaat het lukken. Ik maak echt goud!
Mooi! Dit is precies de goede hoeveel _____!
Nu mag dit meng _____ nog even pruttelen ...
Jullie dachten dat het me niet ging lukken, hè?
Jullie dachten: die uitvinder, die knoeit maar wat.
Ha ha, mensen, dat is een grote vergiss _____!
De kleur is goed, het glimt, dit wordt goud!
O, dit wordt zeker mijn grootste uitvind _____!
In de grote pot, en dan het dek _____ erop.
Alleen nog afkoelen ... Hi hi, ik kan niet wachten ...'

Uitleg

2 In sommige woorden staan vaste stukjes. Vaste stukjes schrijf je altijd hetzelfde. De vaste stukjes **-ing**, **-sel**, **-te** en **-heid** staan altijd achteraan. Lees uitlegkaart K10-b.

Aan de slag

3 Maak van elk werkwoord een woord op **-ing** of **-sel**. Schrijf op.

voeden - <u>voed</u> _____	raden - _____	verrassen - _____
vergissen - _____	uitvinden - _____	mengen - _____
bewegen - _____	botsen - _____	belonen - _____

4 Bij de drie woorden past steeds één vast stukje. Kies uit: **sel** - **heid** - **te**.

hoog } _____	zeker } _____	plak } _____	eeuwig } _____
groot } _____	boos } _____	zaag } _____	waar } _____
stil } _____	eenzaam } _____	knip } _____	oud } _____

5

Schrijf van de werkwoorden de drie persoonsvormen op.

verven

① ik _____

② hij _____

③ wij _____

verliezen

① ik _____

② hij _____

③ wij _____

bewegen

① ik _____

② hij _____

③ wij _____

juichen

① ik _____

② hij _____

③ wij _____

6

Ieder teken is een vast stukje. Welke stukjes zijn dat?

Bekijk eerst alle woorden goed. Schrijf dan de antwoorden op.

dek

groen

kap

kunsten

bedoel

wijs

snel

gitar

ziek

automobil

heng

eigen

droog

oefen

verrass

vrij

luister

toer

☆ = _____ ♥ = _____ ♦ = _____ ✨ = _____ ○ = _____ ⬢ = _____

7

Maak de woorden af met **ing**, **sel**, **te** of **heid**. Schrijf ze op.

Wil jij de breed... van de deur eens opmeten? _____

Het heng... van de emmer schoot plotseling los. _____

Justin gaat later een technische opleid... volgen. _____

Door zijn verlegen... wacht hij vaak eerst even af. _____

8

Los de raadsels op. Het antwoord is steeds een woord van de uitlegkaart.

Bedenk daarna zelf ook een raadsel over een woord van de uitlegkaart.

1. Het eerste stukje van dit woord voor eten klinkt als het lichaamsdeel waar je op staat.

2. Dit woord heeft te maken met verstandig zijn, niet met iemand de weg wijzen.

3. Dit woord heeft te maken met *heel warm*, niet met een heel bekend nummer van een popgroep.

1. _____ 2. _____ 3. _____

Mijn raadsel: _____

Terugkijken

9

Achter welke drie woorden past **geen** vast stukje **~ing**, **~sel**, **~te** of **~heid**? Omcirkel ze.

wijs

plak

bedoel

zing

oefen

droog

duim

ziek

lamp

meng

glad

Klaar? Kies

of

Op verkenning

1 Maak alle woorden af met dezelfde eerste lettergreep.

_____ -me-raad _____ -toen _____ -de
 _____ -na-rie _____ -pot _____ -mer
 _____ -bou-ter _____ -naal _____ -ter
 _____ -pi-tein _____ -bel _____ -meel
 _____ -bel-jauw _____ -len-der _____ -ra-te

☒ Kleur van alle woorden de lettergreep waar de klemtoon op valt.

☐ De kapitein bekijkt de kaart in zijn kajuit. Zijn kater kijkt mee. Er is nog een dier te zien op de tekening. Omcirkel de naam van dat dier.

Uitleg

2 Er zijn veel woorden met een open lettergreep op ~a. In sommige van die woorden valt de klemtoon op een andere lettergreep dan de open lettergreep.

☒ Lees uitlegkaart O6-b.

Aan de slag

3 Schrijf woorden van de uitlegkaart bij de plaatjes.

4 Maak de woorden af met p of pp.

a _____ eltje pa _____ egaai sna _____ en ka _____ itein ka _____ ot

Maak de woorden af met l of ll.

ta _____ ent opva _____ end kra _____ en ba _____ et ka _____ ender

Maak de woorden af met m of mm.

sa _____ en ja _____ er ka _____ eel fa _____ ilie vla _____ etjes

Kijk naar de werkwoorden. Omcirkel alle hij-vormen.

Ik speel gitaar. De gans vliegt. Jolien kijkt televisie. Jij drinkt veel water.
Jij beslist! De baby huilt. Ik zuig op een lolly. De pony graast.
Gijs zegt: 'Sorry!' Durf jij dat niet? Yuna eet een tosti. Zij draagt een bikini.

Omcirkel in elk woord de lettergreep waar de klemtoon op valt.

ra-dijs ra-ke-lings ra-vijn ra-zend ra-ket ra-re ra-tel-slang
ta-fel ta-me-lijk ta-pijt ta-lent ta-len ta-bel ta-ke-len
ma-tras ma-ken ma-ger Ma-rok-ko ma-len ma-troos ma-ten

Maak de woorden af met één of twee medeklinkers. Schrijf ze op.

p of pp Een pa...egaai heeft een korte, kromme snavel. _____
w of ww Sneeuw die van een berg stort, heet een la...ine. _____
k of kk De bal in dat doel schieten? O, dat is ma...elijk! _____
n of nn De zon is een ster, maar Mars is een pla...eet. _____
p of pp Over drie weken krijgen we ons ra...ort. _____

Bedenk steeds vier woorden met dezelfde eerste lettergreep.
Alle woorden hebben twee of drie lettergrepen.

	la-	ma-	pa-	ta-
klemtoon op eerste lettergreep	la _____	ma _____	_____	_____
klemtoon op tweede lettergreep	_____	_____	_____	_____

Terugkijken

Welke zinnen kloppen voor *tapijt*, *papier* en *kameel*? Kruis aan.

- ☐ De eerste lettergreep is een open lettergreep.
- ☐ De eerste lettergreep is een gesloten lettergreep.
- ☐ De klemtoon valt op de eerste lettergreep.
- ☐ De klemtoon valt op de tweede lettergreep.
- ☐ Bij deze woorden kun je de **a** als /aa/ uitspreken, maar ook als /a/.
- ☐ Bij deze woorden spreek je de **a** altijd uit als /aa/.

Klaar? Kies

of

Op verkenning

1 Schrijf de getallen 8, 20, 40 en 80 met letters in de tekst op.

Kijk, hier was ik een jaar of _____.

Toen hadden we alleen nog radio.

Ik keek voor het eerst televisie in 1955.

Ik was toen al ouder dan _____.

Hier was ik ongeveer _____.

Toen had bijna iedereen een kleuren-tv.

Nu ben ik al over de _____.

Ik kan kiezen uit negentig zenders.

☐ In één invulwoord hoor je twee keer /g/. Omcirkel dat.

Uitleg

2 Weet je het nog?
Hoor je /v/? Dan schrijf je meestal **g**, maar soms **ch**.
Lees uitlegkaart O5 nog eens.

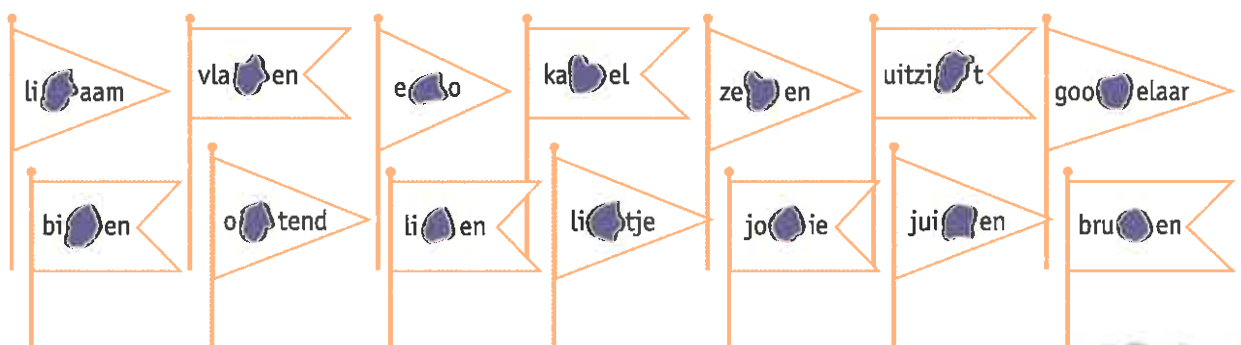

Aan de slag

3 Schrijf steeds een rijmwoord op met **ch**, **cht**, **g** of **gt**.

licht - <u>ber</u>	weg - <u>p</u>	hij vecht - hij <u>z</u>
recht - <u>vl</u>	lach - <u>vl</u>	hij vlucht - hij <u>z</u>
bochtig - <u>v</u>	nacht - <u>z</u>	hij ligt - hij <u>r</u>

4 Onder de vlek staat **ch** of **gg**. Omcirkel de woorden met **ch**.

5 Schrijf van deze werkwoorden de ik-vorm en de hij-vorm op.

liggen ik _____ – hij _____ zuchten ik _____ – hij _____
 lachen ik _____ – hij _____ juichen ik _____ – hij _____
 wegen ik _____ – hij _____ krijgen ik _____ – hij _____

6 Zet een streep tussen de delen van de samenstelling.
 Kleur de delen met **ch** blauw. Kleur de delen met **cht** geel.

boven/lichaam goocheltruc morgenochtend
 hoofdgerecht dichtknopen weerbericht houtkachel
 lachspiegel uitzichttoren nachtploeg juichkreten

7 Maak de woorden af met **ch**, **cht**, **g** of **gt**. Schrijf ze op.

Lieke vraa... waarom we zo moeten lachen. Lieke
 Muggen, wespen en vlie...en zijn insecten. _____
 Die kok houdt van een schoon aanre... . _____
 Toen ik dat vertelde, moest hij ...limla...en. _____
 Ik loop heel za...jes langs de babykamer. _____

8 Los het geheimschrift op (a = 1, b = 2, c = 3, enzovoort).
 Maak daarna met elk woord een zin die bij de betekenis past.

1-3-8-20-2-1-1-14 = _____ 16-5-3-8-22-15-7-5-12 = _____

Maak op dezelfde manier een woord met **ch** of **cht** en bedenk daar een zin bij.

9 Welke zinnen kloppen? Kruis aan.

- ☐ De klank /g/ schrijf je meestal als **g**, maar soms als **ch**.
- ☐ De klank /g/ schrijf je meestal als **ch**, maar soms als **g**.
- ☐ Bij werkwoorden op **-chen** eindigt de hij-vorm op **-gt**.
- ☐ Bij werkwoorden op **-gen** eindigt de hij-vorm op **-gt**.

Terugkijken

Klaar? Kies

of

Op verkenning

- 1 Wat heeft deze fotograaf gefotografeerd? Schrijf op.
Kies uit: **ski** – **panda** – **zebra** – **foto** – **kiwi** – **kano** – **iglo**.

- ☒ Het meervoud van *auto* rijmt niet op *bos*, maar op *boos*.
Denk aan het meervoud van deze woorden. Waar rijmt dat op? Kruis aan.

het meervoud van:	rijmt op:	
ski	☐ vis	☐ vies
foto	☐ bos	☐ boos
kiwi	☐ vis	☐ vies
kano	☐ bos	☐ boos
iglo	☐ bos	☐ boos

Uitleg

- 2 Het meervoud van woorden op **~a**, **~i**, **~o**, **~u** en **~y** schrijf je met 's.
Lees uitlegkaart R4.

Aan de slag

- 3 Schrijf van deze woorden het meervoud op met **s** of 's.

oma – _____	ruzie – _____	diploma – _____
foto – _____	tosti – _____	dictee – _____
meisje – _____	pony – _____	paraplu – _____

- 4 Omcirkel de woorden die in het meervoud 's krijgen.

5

Schrijf de goede persoonsvormen op.

blazen – ik _____ verliezen – ik _____ grazen – de koe _____
 verhuizen – ik _____ vriezen – het _____ passen – de broek _____
 blaffen – Boris _____ durven – _____ jij dat? wijzen – mijn zusje _____

6

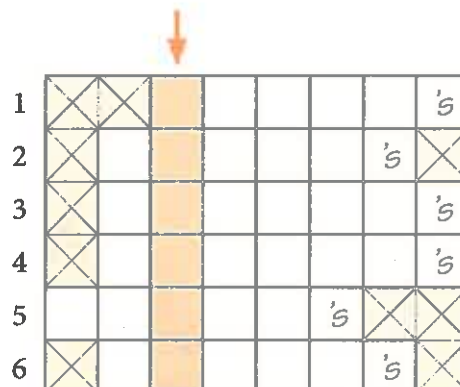
Bij elk nummer krijgt één woord in het meervoud 's.

Schrijf dat woord bij het goede nummer in de puzzel op.

1. pauze – piano – ruzie
2. cavia – actie – bende
3. tralie – agenda – studie
4. salade – lawine – bikini
5. pinda – appel – kopje
6. emmer – radio – halte

Welk woord lees je onder de pijl?

Schrijf het woord in het meervoud op: _____

7

Maak de woorden af met s of 's. Schrijf ze op.

Er leven veel kangoeroe... in Australië. _____

Noor koopt sla, paprika... en tomaten. _____

Bij het station staat een lange rij taxi... . _____

Er zitten twee gele kanarie... in de kooi. _____

Ik moet nieuwe pasfoto... laten maken. _____

8

Schrijf in elk vak twee meervouden op 's.

Tip: op de uitlegkaarten R6 en R9 vind je veel woorden die je hierbij kunt gebruiken.

mensen	dieren	eten en drinken	verkeer
<i>baby's</i>			

9

Welke zin is goed gespeld? Kruis aan.

Streep de twee verkeerd gespelde woorden door.

- ☐ In de dierentuin zie je panda's, gorilla's, zebra's en chimpansee's.
☐ In de dierentuin zie je gorilla's, panda's, chimpansees en zebra's.
☐ In de dierentuin zie je zebra's, chimpansees, gorillas en panda's.

Terugkijken

Klaar? Kies

of

Op verkenning

- 1 Bedenk titels voor deze boeken. Schrijf die op de voorkant.
Gebruik in elke titel één of twee van deze woorden.
Kies uit: geheim - paleis - voorbij - kapitein - eiland - einde -
wedstrijd - bewijs - tijd - vrij.
Je mag elk woord maar één keer gebruiken.

Uitleg

- 2 Schrijf je ei of ij? Dat kun je niet horen. Dat moet je onthouden.
Lees uitlegkaart O1.
Neem alle onthoudwoorden met ei en ij nog eens goed door.

Aan de slag

- 3 Schrijf de woorden in het goede vak. Onder de vlek staat ei of ij.
Kies uit: fontein - tegel - alt - karw - gew - batter - afsch -
r - bew - s - sp - ker - opl - ding - allerl - voorb -.

ei		ij	

- 4 Maak samenstellingen. Gebruik elk woord maar één keer. Trek lijnen.

tegen •	• meisje	woestijn •	• streep
batterij •	• wedstrijd	ijzer •	• bewijs
buur •	• pastei	paleis •	• tuin
voetbal •	• partij	garantie •	• draad
lever •	• oplader	eind •	• zand

Schrijf de ontbrekende persoonsvormen op.

1 ik _____	1 ik blijf _____	1 ik _____	1 ik twijfel _____
2 hij knijpt _____	2 hij _____	2 hij _____	2 hij _____
3 wij _____	3 wij _____	3 wij eisen _____	3 wij _____

Zet strepen tussen de tien woorden met ei of ij in de slang.

Zet de eerste letters van de woorden achter elkaar. Let op: de ij is één letter.

Er staat: _____

Maak de woorden af met ei of ij. Schrijf ze op.

- In het water van de font...n liggen muntjes. _____
- Wij zeiden het antwoord precies tegel...k! _____
- Ik heb te w...nig tijd voor deze oefening. _____
- Wat wil jij later voor opl...ding gaan doen? _____
- Weet jij wat de uitslag van de wedstr...d is? _____

Maak steeds met één woord van de uitlegkaart twee goede samenstellingen.

brief _____ <i>geheim</i> _____	schrift _____	hout _____	tube _____
kop _____	broek _____	schier _____	bewoners _____
hoef _____	draad _____	gast _____	dag _____
rivier _____	doorbraak _____	leef _____	schrift _____

In welke rij (↓) schrijf je alle woorden met ij? Kruis aan.

☐ allerl...
☐ pl...ster
☐ tegel...k
☐ waskn...per | ☐ r...bew...s
☐ batter...
☐ afsch...d
☐ w...nig | ☐ woest...n
☐ tw...felen
☐ voorb...
☐ bew...s | ☐ sp...ker
☐ kapit...n
☐ gord...n
☐ alt...d |
|--|--|--|--|

Klaar? Kies

of

Op verkenning

- 1 Welke samenstellingen zijn hier afgebeeld? Omcirkel ze.
Het eerste deel van elke samenstelling is gemaakt van een werkwoord. Schrijf dat hele werkwoord op.

leesbril - _____ strafwerk - _____
reisverslag - _____ leeftijd - _____
overblijfpauze - _____ vrieskou - _____
wasknijpers - _____ verfkwest - _____

- ☒ Welke zin klopt? Kruis aan.
Eindigt het eerste deel van een samenstelling op **f** of op **s**?
☐ Daarbij kan een werkwoord op -ven of ~zen horen.
☐ Daarbij hoort altijd een werkwoord op ~ven of ~zen.

Uitleg

- 2 Je oefent met persoonsvormen van werkwoorden op ~gen, ~chen, ~ven, ~zen en ~ten.
Lees de uitlegkaarten W2-a, W2-b en W3-a nog eens.

Aan de slag

- 3 Schrijf van elk werkwoord de ik-vorm en de hij-vorm op.

zagen - ik _____	hij _____	proeven - ik _____	hij _____
liggen - ik _____	hij _____	weten - ik _____	hij _____
lachen - ik _____	hij _____	kiezen - ik _____	hij _____

- 4 Omcirkel in elke zin de persoonsvorm.

De kleuter zeeft het zand.	De bal drijft weg.	Ik snuit mijn neus.
Moet jij niet naar huis?	Hij wijst naar mij.	Durf jij dat wel?
Aniek schrijft een verhaal.	Bijt die hond?	Wat praat zij veel!
Stella vergeet haar tas.	Eet jij vanavond thuis?	De kat blaast.

- ☒ Kleur de zes persoonsvormen van werkwoorden op ~ten blauw.

5 Schrijf het hele werkwoord op dat bij de persoonsvorm past.

hij lacht – _____	hij zegt niks – _____	de juf wacht – _____
zij fietst – _____	de vogel vliegt – _____	de pleister kleeft – _____
het vriest – _____	Jonna kiest – _____	de schilder verft – _____

6 Bekijk de persoonsvormen. Eindigt het hele werkwoord op ~ten?

Omcirkel dan de persoonsvorm.

hij vergeet hij zweet het giet zij ziet hij kijkt zij blijft zij groet jij moet
 hij rust ik fluit zij huilt dat roest de koe loeit ik geniet hij ontbijt zij ligt

7 Vul de goede persoonsvorm in.

sluiten Om zes uur _____ de winkelier de deuren.
 liggen Samira _____ urenlang te lezen op de bank.
 blijven Ik vind het gezellig, dus ik _____ nog even.
 lachen De hele klas _____ om het grappige filmpje.
 wijzen De voetganger _____ de toeristen de weg.

8 Het hele werkwoord van samengestelde werkwoorden schrijf je altijd aan elkaar. De persoonsvormen schrijf je soms aan elkaar, soms niet: overwinnen – ik overwin; overspelen – ik speel over. Schrijf van deze werkwoorden de ik-vorm op.

overblijven – ik <i>blijf over</i> _____	opeten – ik _____
overleven – ik _____	opvegen – ik _____
overschrijven – ik _____	opblazen – ik _____

☒ **Van welke werkwoorden schrijf je de persoonsvormen altijd aan elkaar? Kruis aan.**
☐ achtervolgen ☐ aantrekken ☐ inslikken ☐ onderbreken ☐ uitknippen

Van alle hele werkwoorden van opdracht 8 is het eerste deel een:

☐ voorzetsel ☐ werkwoord ☐ bijvoeglijk naamwoord ☐ persoonsvorm

Terugkijken

9 In welke zin zijn de gekleurde woorden allebei goed gespeld?

- ☐ Hij *proefd* de kaas en hij *zegt* dat die lekker smaakt.
☐ Hij *proefd* de kaas en hij *zecht* dat die lekker smaakt.
☐ Hij *proeft* de kaas en hij *zegt* dat die lekker smaakt.
☐ Hij *proeft* de kaas en hij *zecht* dat die lekker smaakt.

Klaar? Kies

of

Op verkenning

1 Beantwoord de vragen.

Wat voor verhalen vind jij het leukst?

- ☐ verhalen uit de geschiedenis
- ☐ verhalen met veel actie
- ☐ verhalen waarin dieren een rol spelen

Wat vind je het leukst?

- ☐ verhalen voorgelezen krijgen
- ☐ verhalen zelf lezen
- ☐ verhalen beluisteren met een koptelefoon

Schrijf je antwoord op. Schrijf alle namen met een hoofdletter.
Noem één verhaal of boek dat je erg mooi of erg leuk vindt.

Noem één persoon (of één dier) uit dat verhaal.

Schrijf één zin over die persoon (of dat dier). Wat maakt hem
of haar zo bijzonder?

Uitleg

2

Schrijf je een tekst? Dan gebruik je hoofdletters en leestekens.
Lees uitlegkaart R7.

Aan de slag

3

Welke woorden schrijf je met een hoofdletter? Omcirkel die.

meneer jansen mijn broer tom zaterdag 20 januari ons konijn smikkel

de bergen in zwitserland de rivier de rijen prinses amalia oma willeke

in de zomer deventer, die gezellige stad diamantlaan 14 zwembad oostergolf

4

Zet in de tekst vier punten, twee uitroepetekens, twee vraagtekens en één komma.
Kleur de veertien letters die een hoofdletter moeten zijn.

vorige zomer ben ik met de auto naar marokko gegaan we reden
door belgië frankrijk en spanje weet je wat ik het leukst vond
het leukst was de bootreis van spanje naar marokko die bootreis vond
ik geweldig weet je wat minder leuk was die vreselijke hitte
we zaten dagenlang in de auto te puffen van de hitte

5

Schrijf eerst de goede persoonsvorm op.

Kleur daarna alle letters die een hoofdletter moeten zijn.

lachen – mandy _____ heel hard. liggen – david _____ al vroeg in bed.

leven – de panda _____ in china. laten – de juf _____ haar pen vallen.

heten – tijm _____ eigenlijk martijn. blozen – nikki _____ als tim kijkt.

6

Zet aanhalingstekens op de goede plaats.

Kleur de letters die een hoofdletter moeten zijn.

Meester hans zei: ik ga jullie een verhaal vertellen.

Meteen riep irma: waar gaat het over, meester?

Emir zei: het zal wel weer over de geschiedenis gaan.

Danique riep: nee joh, het gaat vast over een ander land.

Toen zei de meester: mag ik nou ook nog wat vertellen?

7

Schrijf steeds de zin over met hoofdletters en leestekens.

wij hebben een hond twee cavia's en drie vissen

rianne vroeg durf jij over dat hek te klimmen

8

Wat klopt er niet aan de leestekens en hoofdletters? Je mag meer antwoorden aankruisen.

- 1 Op 23 Maart kwam Joey op school met een nieuwe pen hij liet hem trots aan
- 2 zijn vriend Maarten zien. Even later pakte Maarten hem af Geef hier! gilde joey boos
- 3 Toen vroeg de meester wat is hier aan de hand

regel 1:

- ☐ *maart* krijgt een kleine letter.
- ☐ Na *pen* komt een komma.
- ☐ Na *pen* komt een punt.
- ☐ *Hij* krijgt een hoofdletter.

regel 2:

- ☐ Na *boos* komt een uitroepteken.
- ☐ Na *boos* komt een punt.
- ☐ *gilde Joey boos* komt tussen aanhalingstekens te staan.

regel 2:

- ☐ Na *af* komt een komma.
- ☐ Na *af* komt een punt.
- ☐ *Geef hier!* komt tussen aanhalingstekens te staan.

regel 3:

- ☐ Na *meester* komt een dubbele punt.
- ☐ Na *hand* komt een vraagteken.
- ☐ *wat is hier aan de hand* komt tussen aanhalingstekens te staan.

9

In welke zin kloppen alle hoofdletters en leestekens? Kruis aan.

- ☐ Toen onze keeper Jesper de bal doorliet riep hij, sorry, ik kon er niet bij!
- ☐ Toen onze keeper Jesper de bal doorliet, riep hij: 'Sorry, ik kon er niet bij!'
- ☐ Toen onze keeper Jesper de bal doorliet, riep hij: 'Sorry ik, kon er niet bij!'

Terugkijken

Klaar? Kies

of

BLOK
5

LES
8

Op verkenning

- 1 Zet in de tekst vijf punten, een uitroepteken, drie dubbele punten en zes aanhalingstekens.
Kleur de elf letters die hoofdletters moeten zijn.

de nieuwslezeres vertelt gistermiddag zijn er in de dierentuin van arnhem twee gorilla's geboren
de directeur van de dierentuin zegt het is heel bijzonder dat een gorilla een tweeling krijgt dit komt in heel europa maar één keer in de vijf jaar voor
de apenverzorger vertelt we wisten wel dat de gorillamoeder in verwachting was maar ze kreeg twee baby's dát was de grote verrassing

Uitleg

- 2 De woorden van deze les heb je al eerder geleerd.
Weet je iets niet meer goed? Lees dan de uitlegkaart nog een keer.
Het nummer van de kaart staat bij de opdracht.

Aan de slag

- 3 Schrijf woorden van de uitlegkaart bij de plaatjes.

06-b

k _____

k _____

b _____

p _____

- 4 Schrijf van deze woorden het meervoud op met s of s.

R4

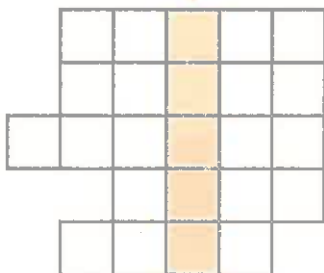
ski - _____	dictee - _____	pagina - _____
ruzie - _____	radio - _____	kanarie - _____
vlieger - _____	hobby - _____	vogel - _____
auto - _____	televisie - _____	diploma - _____

5

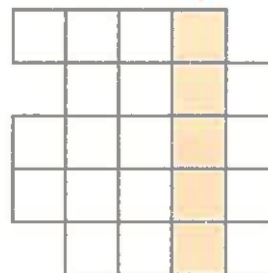

Vul de goede persoonsvormen in.

geven – wij ...
 zorgen – hij ...
 dragen – hij ...
 lachen – ik ...
 zeggen – hij ...

lusten – ik ...
 heten – hij ...
 raken – hij ...
 proeven – ik ...
 rennen – hij ...

Maak met de woorden onder de pijlen een samenstelling: _____

6

Welke woorden met **-ing**, **-sel**, **-te** en **-heid** passen bij de plaatjes? Schrijf op.

K10-b

g _____ v _____ k _____ k _____

7

Maak de woorden af met **ei** of **ij**. Schrijf ze op.

01

Bij de bushalte namen ze afsch...d van elkaar. _____

De auto reed ons met hoge snelheid voorb... . _____

Doe jij ook mee met de wedstr...d hardlopen? _____

De vogels drinken van het water in de font...n. _____

8

Streep de woorden door in de woordzoeker.

De woorden kunnen zo staan: → ← ↑ ↓ ↗ ↘ ↙ ↚

baby

kassa

radio

hobby

kiwi

ruzie

foto

oma

salto

kanarie

puppy

taxi

y	e	s	e	i	r	a	n	a	k
p	b	n	a	a	o	m	a	e	y
p	k	b	d	l	i	w	i	k	b
u	e	i	o	x	t	z	l	v	a
p	o	o	a	h	u	o	u	d	b
f	o	t	o	r	k	a	s	s	a

Maak met de overgebleven letters een woord: _____

9

Dit heb ik in dit blok geleerd. Kruis aan.

- ☐ Ik kan de geleerde woorden met **ei** en **ij** zonder fouten schrijven.
☐ Ik kan het meervoud van woorden op **-a**, **-i**, **-o**, **-u** en **y** goed schrijven.
☐ Ik weet dat de woorden *grootte* en *breedte* net als *hoogte* en *dikte* gevormd worden.
☐ Ik kan hoofdletters en leestekens op de goede plek in zinnen gebruiken.

Terugkijken

Klaar? Kies

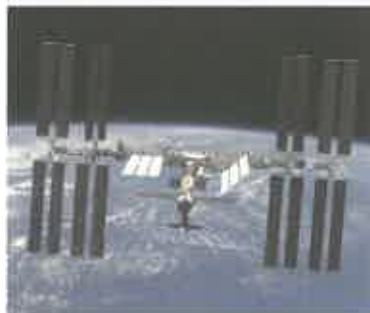
of

Op verkenning

- 1 Wat vertelt de gids in het ruimtevaartmuseum bij welke foto?
Trek lijnen.

Het ruimtestation ISS vliegt in negentig minuten een rondje om de aarde. De astronauten zien zestien zonsopgangen en zonsondergangen per dag.

De astronauten maken hun slaapzakken vast aan de muur. Anders zweven ze weg in hun slaap!

De astronauten in het ISS doen allerlei experimenten.

- 2 Omcirkel de vier samenstellingen in de tekst.

Uitleg

- 2 In deze les oefen je met woorden met meer lettergrepen.
Weet je iets niet meer goed? Zoek dan de goede uitlegkaart nog eens op.

Aan de slag

- 3 Schrijf het verkleinwoord op.

stem - _____	pinda - _____	geheim - _____
bril - _____	armband - _____	paraplu - _____
ketting - _____	auto's - _____	problemen - _____

- 4 Kies de goede letters en schrijf de woorden op.

na(g/ch)tkas(s/l)je _____	ver(s/sch)rikke(l/ll)ijk _____
foto(c/k)amera(as/s) _____	cir(c/k)usol(i/ie)fant _____
o(n/nt)spa(n/nn)ing _____	do(b/bb)elste(n/nn)en _____

5 Schrijf de ontbrekende persoonsvormen op.

1 ik _____	1 ik verlies _____	1 ik beleef _____	1 ik _____
2 hij vergeet _____	2 hij _____	2 hij _____	2 hij _____
3 wij _____	3 wij _____	3 wij _____	3 wij bedanken _____

6 Maak samenstellingen met deze woorden. De laatste letter van het eerste woord is hetzelfde als de eerste letter van het tweede woord. Kies uit: lokaal - gooien - nagel - raam - rijden - rood - sluiting - tafel - trekken.

eet _____	teen _____	zolder _____
uit _____	rits _____	donker _____
door _____	weg _____	school _____

7 Maak de woorden af met één of twee klinkers. Schrijf ze op.

- o of oo? Aan de wand hangen fot...tjes van vroeger. _____
- o of oo? Mijn moeder heeft donkerr...de lippenstift op. _____
- a of aa? Thijs stampt met zijn regenl...rzen in de plas. _____
- a of aa? Ik schrijf alle verjaard...gen op de kalender. _____
- e of ee? Wil jij straks even m...helpen met opruimen? _____
- e of ee? IJzer, tin, koper en goud zijn allemaal m...talen. _____

8 Bedenk zes woorden, met in elk woord twee vaste stukjes. Gebruik elk stukje maar één keer. Streep de gebruikte stukjes door. Kies uit: ge - be - ver - ver - on - ont - ig - lijk - ing - ing - heid - heid. Tip: maak eerst woorden met de stukjes die je het moeilijkst vindt.

_____	_____
_____	_____
_____	_____

Terugkijken

9 Welke zinnen kloppen? Kruis aan.

- ☐ De woorden *bakfiets*, *sportfiets*, *crossfiets* en *vouwfiets* zijn samenstellingen.
- ☐ De woorden *kring*, *ring*, *verrassing* en *verkiezing* eindigen op het vaste stukje *-ing*.
- ☐ In de woorden *vertrouwen*, *ontdekking* en *opvullen* staat geen open lettergreep.
- ☐ Het woord *tomatensalades* heeft vier open lettergrepen.
- ☐ De verkleinwoorden van *pizza*, *komma* en *tomaat* eindigen op dezelfde letters: *aatje*.

Klaar? Kies

of

☐ *hij loopt* – de *hij*-vorm is de *ik*-vorm + **t**. → *hij vindt* – de *hij*-vorm is de *ik*-vorm + **tt**.
☐ *hij loopt* – de *hij*-vorm is de *ik*-vorm + **t**. → *hij vindt* – de *hij*-vorm is de *ik*-vorm + **t**.

2

3

Ik wed van wel.

5 Schrijf de goede persoonsvormen van *worden* en *raden* op.

worden

Je schrijft: *ik loop*, dus ook: ik _____

Je schrijft: *jij loopt*, dus ook: jij _____

Je schrijft: *hij loopt*, dus ook: hij _____

raden

Je schrijft: *loop ik?* dus ook: _____ ik?

Je schrijft: *loop jij?* dus ook: _____ jij?

Je schrijft: *loopt hij?* dus ook: _____ hij?

6 Schrijf je de *hij*-vorm of de *ik*-vorm? Denk aan *lopen*.

Omcirkel de goede persoonsvorm.

Loop / Loopt je een stukje mee?

Jij word / wordt steeds langer!

Waarom schud / schudt je nee?

Pas op! Je brand / brandt je vingers!

Je vind / vindt de weg vanzelf.

Je loop / loopt veel te hard!

Dat raad / raadt je nooit!

Jij red / redt het niet in je eentje.

Word / Wordt jij de volgende?

Waarom antwoord / antwoordt je niet?

7 Maak de persoonsvormen af. Schrijf ze op.

branden Het hout in de kachel bra... lekker! het b

vinden Waarom vin... je dat zo vervelend? je

worden Ik wor... hier erg zenuwachtig van. ik

opladen Je laa... dit apparaat zó op. je op

melden Hij mel... het ongeluk bij de politie. hij

8 Maak de zinnen af met één van de woorden hieronder en een persoonsvorm van *vinden*. Streep de woorden die je gebruikt hebt door.

Gebruik hoofdletters als dat nodig is.

Kies uit: **Roy** - **je** - **Lara** - **Job** - **ik** - **Bo** - **jij** - **Anne** - **hij**.

_____ rijst lekker. | _____ zijn bril. | _____ de sleutel.

_____ dat ook? | _____ katten lief. | _____ de film leuk?

_____ een knoop. | _____ een schat. | _____ het te koud.

Terugkijken

9 Een persoonsvorm eindigt op de letters *~dt*. Welke zinnen kloppen dan?

Kruis aan.

☐ Dit kan een persoonsvorm zijn van een werkwoord op *~ten*.

☐ Dit is een persoonsvorm van een werkwoord op *~den*.

☐ Dit kan alleen de *hij*-vorm van een werkwoord zijn.

☐ Dit kan de *ik*-vorm van een werkwoord zijn.

Klaar? Kies

of

BLOK
6

LES
2

Op verkenning

- 1 Nummer de plaatjes in de goede volgorde van 1 tot 4.
Schrijf bij elk plaatje een woord.
Kies uit: **feliciteren** – **voorbij** – **versieren** – **feesten**.

Uitleg

- 2 Schrijf je **f**~ of **v**~? Dat kun je niet altijd goed horen.
Onthoud de woorden met **f**~, gevolgd door een klinker.
u Lees uitlegkaart O3.

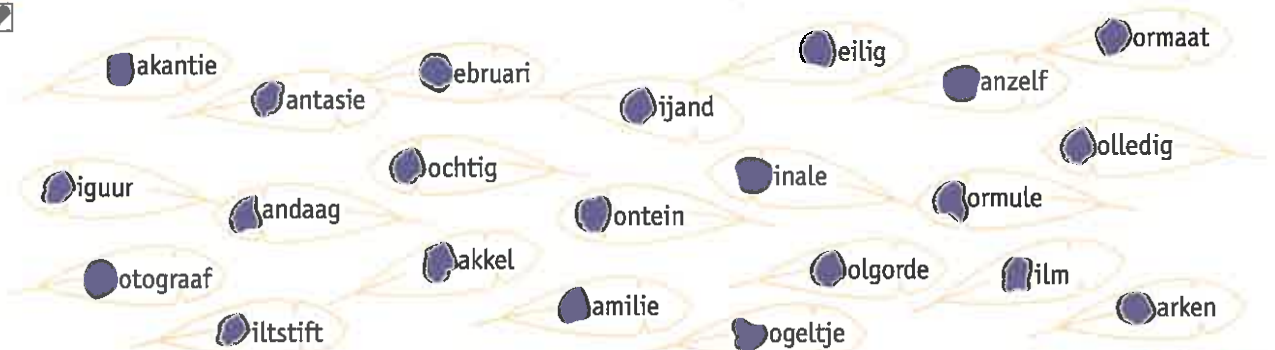
Aan de slag

- 3 Schrijf woorden van de uitlegkaart op met **f**~ of **v**~.

Er staan twee pannen op het _____.
Ik ben groter dan jij. Dat is een _____.
Elke vrijdag wordt het _____ opgehaald.
Die _____ gaat over een raaf en een vos.

- 4 Staat er **f** of **v** onder de vlek? Kleur de woorden met **f**~.

Schrijf de ontbrekende persoonsvormen op.

① ik vier	① ik _____	① ik _____	① ik fantaseer
② hij _____	② hij _____	② hij _____	② hij _____
③ wij _____	③ wij vragen	③ wij vinden	③ wij _____

Wat hoort bij elkaar? Trek lijnen.

fabel •	• de grootte, de afmeting	filter •	• voorgeprint papier dat je moet invullen
formaat •	• iets waarvan zeker is dat het zo is	formulier •	• soort zeef
feit •	• versteend overblijfsel van een plant of dier	fazant •	• apparaat om op te koken
fossiel •	• verhaal waarin dieren kunnen praten	fornuis •	• vogel met een lange staart

Maak de woorden af met **f** of **v**. Schrijf ze op.

- Ik zoek een envelop van een groot ...ormaat. _____
- Een verkoudheid gaat meestal ...anzelf over. _____
- De voorjaarsvakantie valt meestal in ...ebruari. _____
- Op het marktplein staat een prachtige ...ontein. _____
- Nog één wedstrijd winnen en we staan in de ...inale! _____
- Een olifant heeft een slurf, dat is een ...eit. _____

Bedenk drie zinnen. In elke zin staan twee woorden van de uitlegkaart met **f**.

Kies de woorden zó, dat je er begrijpelijke zinnen mee kunt maken.

Terugkijken

Welke zinnen kloppen? Kruis aan.

- ☐ Je kunt niet altijd duidelijk horen of je een **f** of een **v** moet schrijven.
- ☐ Als de tweede letter van een woord met **f**~ of **v**~ een medeklinker is, schrijf je altijd **v**.
- ☐ De letter **f** kan niet aan het eind van een woord staan. De **f** wordt dan een **v**.
- ☐ Het meervoud van veel woorden op ~**f** schrijf je met ~**ven**. De **f** wordt dan een **v**.

Klaar? Kies

of

Op verkenning

- 1 Op school wordt een grote schoonmaakactie gehouden. Iedereen moet twee klussen kiezen. Wat kies jij? Schrijf daar je naam bij.

activiteiten

wie?

stoelen opstapelen

tafels schoonmaken

vissenkomp schoonmaken

prikborden leeghalen

vensterbanken leeghalen

klaslokalen stofzuigen

activiteiten

wie?

gangen stofzuigen

gymlokaal dweilen

schoolplein aanvegen

schooltuin aanharken

limonade maken

drinkbekers afwassen

- 2 Omcirkel alle samenstellingen die in de lijst staan. Kijk naar het voorbeeld. Let op: bij sommige klussen staan twee samenstellingen.

Uitleg

- 2 Weet je het nog? Een samenstelling is gemaakt van twee kortere woorden. Let bij het schrijven op de spelling van die korte woorden. Lees uitlegkaart R3 nog eens.

Aan de slag

- 3 Schrijf samenstellingen bij de plaatjes.

s _____ k _____ s _____ l _____

- 4 Eindigt het eerste deel op d of t? Vul de goede letter in.

ink t vis

luch _____ ballon

kla _____ blok

fees _____ dag

aar _____ beving

kas _____ deur

schil _____ pad

ach _____ tien

han _____ vat

pos _____ bus

nach _____ merrie

stan _____ beeld

5 Vul de goede persoonsvormen in.

lopen

Ik _____ naar school.

Je _____ naar huis.

_____ je mee?

worden

Ik _____ er blij van.

Je _____ verkouden.

_____ je nu boos?

vinden

Ik _____ een euro.

Je _____ me op het plein.

_____ je dat raar?

6 Het eerste deel van deze samenstellingen is een voorzetsel. Maak de samenstellingen af met één of twee letters.

Je moet o _____ assen!

iemand tege _____ houden

nog even ui _____ stellen

iemand o _____ helzen

hard doo _____ ijden

kleren ui _____ rekken

iets vas _____ houden

te laat we _____ aan

een pilletje i _____ emen

7 Maak de woorden af met één of twee letters. Schrijf ze op.

s of ss? De rit...luting van mijn jas is kapot.

r of rr? De vrachtauto rijdt langzaam achte...uit.

s of ss? Ik zit in groep 6 van de basi...chool.

r of rr? Sylvia lakt haar nagels donke...ood.

s of ss? In de vakantie draag ik teen...lippers.

8 Zet strepen tussen de delen van de samenstellingen. Maak met die tien woorden vijf nieuwe samenstellingen. Gebruik elk woord maar één keer. Schrijf op.

stripboek strijkijzer duikplank leesbril figuurzaag

Doe hetzelfde met deze samenstellingen.

waterfiets kamerplant huiswerk woordenboek tochtstrip

9 In elke rij (→) is één woord geen samenstelling. Omcirkel dat woord.

lichtblauw – kaarslicht – verlichting – lichtstraal – achterlicht – lichtflits
 bouwterrein – gebouwen – onderbouw – bouwdoos – landbouw – bouwpakket
 waterdruppel – drinkwater – waterleiding – zeewater – waterkraan – waterige
 sneltrein – pijlsnel – snelwegen – snelheid – bliksemsnel – snelverkeer

Terugkijken

Wat ga je leren? Je leert persoonsvormen van werkwoorden met een ik-vorm op **-a**, **~ij** of **~ou**.

BLOK
6

LES
4

Op verkenning

1 Bekijk de plaatjes en lees de teksten.

Wat doe jij graag of wat vind jij lekker? Maak deze zin af.

Ik hou van _____

☒ In alle zinnen staat een ik-vorm van het werkwoord **houden**.

Welke zin klopt? Kruis aan.

- ☐ In alle zinnen is alleen **en** van het hele werkwoord afgehaald.
- ☐ In alle zinnen is niet **en**, maar **den** van het hele werkwoord afgehaald.
- ☐ In sommige zinnen is **en** van het hele werkwoord afgehaald, in sommige zinnen **den**.

Uitleg

2 Bij sommige werkwoorden op **-den** mag je bij de ik-vorm de **d** weglaten.

Bij de hij-vorm moet je altijd de **d** schrijven.

Lees uitlegkaart W3-c.

Aan de slag

3 Schrijf beide ik-vormen en de hij-vorm op.

	ik-vorm zonder d	ik-vorm met d	hij-vorm
snijden	<i>ik</i> _____	<i>ik</i> _____	<i>hij</i> _____
glijden	<i>ik</i> _____	<i>ik</i> _____	<i>hij</i> _____
houden	<i>ik</i> _____	<i>ik</i> _____	<i>hij</i> _____

4 Al deze woorden eindigen op **~aan**. Omcirkel de werkwoorden.

verstaan gaan kraan ijsbaan opstaan vergaan onderaan slaan
 bestaan banaan staan karavaan doorgaan Europeaan verslaan

5 Schrijf steeds de hij-vorm op.

vinden – Marisha _____ | glijden – de slee _____ | verslaan – het team _____
 snijden – Bente _____ | houden – jij _____ | opstaan – Owen _____ op
 worden – Ahmet _____ | staan – de stoel _____ | branden – de kaars _____

6 In welke vier rijen (↓) zijn alle persoonsvormen goed? Kruis aan.

☒ **Bedenk of er een d in het hele werkwoord staat.**

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
gaan	glijden	houden	slaan	worden	raden	vinden	rijden
ik ga	ik glij	ik hou	ik sla	ik wor	ik raad	ik vin	ik rijd
hij gaat	hij glijdt	hij hout	hij slaat	hij wordt	hij raadt	hij vindt	hij rijt

☒ **Streep de vier foute persoonsvormen door.**

7 Vul de goede persoonsvorm in.

verstaan Kun je wat harder praten? Ik _____ je niet.
 rijden Die trein _____ meer dan 200 kilometer per uur.
 bestaan Onze school _____ al bijna honderd jaar.
 braden Ik snij de groente en mijn vader _____ het vlees.
 houden Ik _____ van kersen, maar Kim _____ er niet van.

8 Alle woorden rijmen op *wijd*. Maak de woorden af.

☒ **Let op de werkwoorden. Niet in alle werkwoorden zit een d!**

Let ook op: schrijf je een woord met ei of ij? Schrijf je het met d of t?

hij r _____	de g _____	een leuke m _____	Hij bevr _____ ons.
op t _____	hij b _____	Ik teken met kr _____	Zij br _____ een das.
op het tap _____	hij sn _____	Dat is een f _____!	Ik heb er sp _____ van!
zij gl _____	het ontb _____	een felle str _____	Ik ben wat kw _____

Terugkijken

9 In welke rij (→) zijn alle zinnen goed? Kruis aan.

- ☒ ☐ Ik brei een trui. – Ik snij de taart. – Ik rijd op een paard. – Ik glij van de glijbaan.
☐ Ik snijd de taart. – Ik rij op een paard. – Ik glijd van de glijbaan. – Ik breid een trui.
☐ Ik rij op een paard. – Ik glijt van de glijbaan. – Ik brei een trui. – Ik snijd de taart.
☐ Ik glijd van de glijbaan. – Ik brei een trui. – Ik snijdt de taart. – Ik rijd op een paard.

☒ **Streep de drie foute persoonsvormen door.**

Klaar? Kies

of

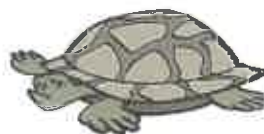

Op verkenning

1 Welke dieren zie je hier? Omcirkel die woorden.

struisvogel	slang
sprinkhaan	slak
steenuil	spreeuw
stokstaartje	sperwer
spin	salamander
stekelbaars	stinkdier
steenbok	stekelvarken
schildpad	schaap
specht	slingeraap

Deze diernamen beginnen met de letter s.

Van één naam is de tweede letter een klinker. Kleur die naam.

Uitleg

2 Schrijf je s- of z-? Dan kun je niet altijd goed horen.
Onthoud de woorden met s~, gevolgd door een klinker.

Lees uitlegkaart O4.

Aan de slag

3 Schrijf woorden met s- of z- van de uitlegkaart op.

Als je een _____ zingt, zing je alleen.

Krijg jij iedere week _____?

Ik kijk elke dag naar een _____ op tv.

In de _____ is het heel erg warm.

4 Staat er s of z onder de vlek? Omcirkel de woorden met s~.

alamander	adel	ommige	eptember	oepel	ilver	uigen	oldaat
alm	amenwerking	ituatie	aagsel	oektocht	erieus	ielig	alto
irene	ebra	appig	upermarkt	iekenhuis	eeewater	impel	amen

raden

vinden

optreden

Je _____ het al!

Je _____ je gum.

Jij _____ zo op!

_____ je mee?

Dat _____ je nooit.

_____ jij dat ook?

_____ jij nog op?

1	S						
2	S						
3	S	U	C	C	E	S	
4	S						
5	S						
6	S						
7	S						

A horizontal timeline bar with arrows at both ends, spanning from 2006 to 2011. The years 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, and 2011 are marked along the top of the bar.

een _____ citroen

een fles _____ water

een _____ hondje

een _____ som

een _____ haring

een _____ kind

☐ ... een klinker is, schrijf je meestal **s~**.

☐ ... een klinker is, schrijf je meestal **z~**.

□ ... een **w** is, schrijf je altijd **zw~**.

☐ ... een andere medeklinker dan **w** is, schrijf je altijd **s**.

☐ ... een andere medeklinker dan **w** is, schrijf je meestal **z**.

Op verkenning

Lees het artikel uit de krant. Omcirkel de negen persoonsvormen.

Opa redt kind!

Een man van 80 jaar redt een kind uit het water.
Hij krijgt een medaille voor zijn heldendaad.
De moeder van het kindje lacht blij.
Ze bedankt hem wel honderd keer.
De man vindt het zelf allemaal maar raar.
Hij zegt: 'Een kind in nood help je toch?
Dat vind ik heel normaal.'

Kleur de persoonsvormen van werkwoorden op **-gen**, **-chen** en **-den** met drie kleuren.

Uitleg

Weet je het nog? Komt er in de persoonsvorm een **t** bij of niet?

Als je daaraan twijfelt, denk dan aan het werkwoord **lopen**.

Lees de uitlegkaarten W2-a, W2-b, W3-a, W3-b en W3-c nog eens.

Aan de slag

Van welke werkwoorden zijn deze persoonsvormen gemaakt?

Schrijf ze in het goede vak. Kies uit: **hij raadt** – **hij staat** – **hij rijdt** – **hij proeft** – **hij schudt** – **hij kiest** – **hij gaat** – **hij houdt**.

werkwoord op -ven of -zen	werkwoord met ik-vorm op -a	werkwoord op -den met (ook) een ik- vorm op -ij of -ou	werkwoord op -den
hij _____	hij _____	hij _____	hij _____
hij _____	hij _____	hij _____	hij _____

Wie doet wat? Schrijf de goede persoonsvormen op.

hij s _____ hij e _____ de hond l _____ zij p _____

5 Schrijf de goede persoonsvormen op. Kijk naar *lopen*.

lopen	reizen	durven	raden	rijden
1 ik loop	1 ik _____	1 ik _____	1 ik _____	1 ik _____
2 hij loopt	2 hij _____	2 hij _____	2 hij _____	2 hij _____
3 wij lopen	3 wij _____	3 wij _____	3 wij _____	3 wij _____

6 In elke rij (→) is één persoonsvorm fout. Streep die door.

jij staat – hij staat – sta jij? – wij staan – staa jij? – staat hij? – ik sta
 ik snij – hij snijdt – jij snijdt – wij snijden – snij ik? – snijt hij? – snijd jij?
 wij drijven – jij drijft – ik drijf – drijf jij? – drijf ik? – zij drijft – drijven wij?
 ik bouw – hij bouwdt – wij bouwen – bouw jij? – jij bouwt – zij bouwt – bouwt zij?
 wij worden – jij wordt – hij wordt – word jij? – ik wordt – wordt zij? – ik word

7 Vul de goede persoonsvorm in.

staan Ik _____ lang bij de kassa te wachten.
 worden Tess is morgen jarig. Hoe oud _____ ze?
 reizen Mijn moeder _____ meestal met de trein.
 weten Hij _____ niet goed hoe hij dat moet doen.
 vinden Waarom _____ je dat toch zo ingewikkeld?

8 Maak de rijmwoorden af.

specht	kort	hij wrijft	dicht	verbaasd
hij <i>z</i> _____	hij <i>w</i> _____	hij <i>bl</i> _____	hij <i>l</i> _____	hij <i>bl</i> _____
niet <i>sl</i> _____	hij <i>st</i> _____	hij <i>schr</i> _____	hij <i>r</i> _____	ik heb <i>h</i> _____
hij <i>v</i> _____	een <i>b</i> _____	hij <i>dr</i> _____	fel <i>l</i> _____	er net <i>n</i> _____

Terugkijken

9 Denk na over de zin hieronder. Zet een kruisje op de lijn. De lijn loopt van 'Dat kan ik nog helemaal niet' tot 'Dat kan ik heel goed'.
 Wees eerlijk: dus niet te opschepperig, maar ook niet te bescheiden.

Ik kan de persoonsvormen van de verschillende werkwoorden goed schrijven.

Klaar? Kies

of

Op verkenning

- 1 Vul persoonsvormen van *hebben* en *zijn* in.
Kies uit: **heeft - is - zijn - heb - bent - ben.**

Dit is mijn broer. Hij _____ groot en hij heeft rood haar.

Dit is mijn zus. Soms zeg ik: 'Jij _____ de leukste zus die er bestaat!'

O ja, ze is vrij klein en ze _____ zwart haar.

En dit ben ik. Ik _____ iets ertussenin: niet groot, niet klein.

En ik _____ blond haar.

Je wilt het misschien niet geloven ... maar wij _____ toch echt familie van elkaar!

- ☒ **Kijk naar de hij-vormen *hij is* en *hij heeft*. Wat is hier anders dan bij andere werkwoorden? Kruis aan.**
☐ Van deze werkwoorden is de hij-vorm niet de ik-vorm + **t**.
☐ Bij deze werkwoorden passen vóór de hij-vorm ook andere namen: *Rob is, Ellis heeft*.

Uitleg

- 2 De persoonsvormen van *zijn, hebben, kunnen, willen, mogen* en *zullen* worden anders gevormd dan die van andere werkwoorden.
u Lees uitlegkaart W1-d.

Aan de slag

- 3 Schrijf een persoonsvorm van *zijn, hebben, willen* of *mogen* op.

Waarom _____ je boos?	Jij _____ echt geluk!	Jij _____ nooit ziek.
Ik _____ graag wat eten.	Zij _____ heel groot.	Hij _____ liever een glas water.
Ik _____ onderweg.	_____ ik een koekje?	Hij _____ bruin haar.

- 4 Wat is het hele werkwoord? Kruis aan

jij mag	☐ maggen	☐ mogen
hij heeft	☐ heven	☐ hebben
jij wilt	☐ willen	☐ wilden

kan hij?	☐ kunnen	☐ kannen
jij bent	☐ bennen	☐ zijn
ik zal	☐ zallen	☐ zullen

5 Vul de goede persoonsvormen in.

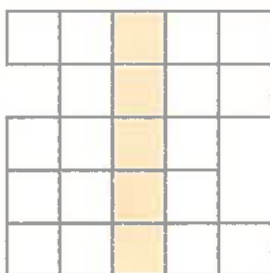
wachten – hij ...

zijn – jij ...

zullen – jij ...

tillen – hij ...

horen – jij ...

leggen – Fien ...

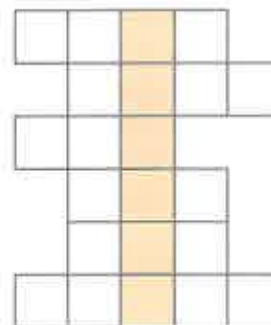
willen – jij ...

zetten – opa ...

mogen – Bas ...

kunnen – Ella ...

durven – Tim ...

Welke twee woorden lees je onder de pijlen? _____ en _____

6 Bekijk de werkwoorden op uitlegkaart W1-d.

☒ Welke zinnen kloppen voor deze werkwoorden? Kruis aan.

- ☐ Bij vier werkwoorden heeft de ik-vorm een andere klinker dan het hele werkwoord.
- ☐ Als *jij* vóór de persoonsvorm staat, is de jij-vorm bij al deze werkwoorden de ik-vorm + **t**.
- ☐ Als *jij* achter de persoonsvorm staat, eindigt de persoonsvorm niet op **t**.
- ☐ Bij *kunnen*, *willen*, *mogen* en *zullen* is de ik-vorm hetzelfde als de hij-vorm.

7 Vul de goede persoonsvorm in.

mogen Alex _____ naar buiten.

hebben _____ je alles opgeruimd?

zullen _____ je goed oppassen?

kunnen Mila _____ goed gitaarspelen.

zijn Jij _____ goed in rekenen.

willen Jij _____ echt te veel tegelijk!

8 Maak de zinnen af met een persoonsvorm van *kennen* of *kunnen*.

☒ Voor *kennen* gelden de gewone regels: de hij-vorm is de ik-vorm + **t**.

Betekenis: *kennen* is wat je weet, wie je kent; *kunnen* is wat je kunt doen.

_____ je die jongen niet?

Je _____ ook mee-eten!

Ik _____ alle hoofdsteden.

Hij _____ mooi vioolspelen.

Ik _____ het je uitleggen.

Jij _____ mij vast helpen!

_____ u mij nog?

Jij _____ veel mensen!

_____ ik nu dan stoppen?

☒ Wat valt op? Kruis aan.

- ☐ In de zinnen met een persoonsvorm van *kennen* staat nog een tweede werkwoord.
- ☐ In de zinnen met een persoonsvorm van *kunnen* staat nog een tweede werkwoord.

Terugkijken

9 Welke twee persoonsvormen zijn fout? Streep die door.

hij heeft

ik heb

jij wilt

hij wil

ik kan

jij kunt

ik kun

jij bent

hij kan

jij mag

ik zal

zij mag

ik wil

ik ben

jij zult

ik zul

hij is

jij hebt

Op verkenning

- 1** In deze zinnen staan nog geen persoonsvormen.
 Welke persoonsvorm past in de zin: de ik-vorm (1), de hij-vorm (2) of de wij-vorm (3)?
 Schrijf achter elke zin het nummer van de goede persoonsvorm.

'Waarom (rijden) jij niet meer aan de kant? _____

(zien) je die wielrenner niet? _____

Je (horen) hem toch bellen en roepen? _____

Straks (worden) hij nog boos! _____

'Rustig, waarom (worden) je zo zenuwachtig? _____

Zo, we (fietsen) eventjes achter elkaar. Opgelost! _____

- ☒ **Welke zin klopt? Kruis aan.**
☐ Als ik-vorm van *rijden* mag je *ik rijd*, maar ook *ik rij* schrijven.
☐ Als hij-vorm van *rijden* mag je *hij rijdt*, maar ook *hij rijt* schrijven.

Uitleg

- 2** De woorden van deze les heb je al eerder geleerd.
 Weet je iets niet meer goed? Lees dan de uitlegkaart nog een keer.
 Het nummer van de kaart staat bij de opdracht.

Aan de slag

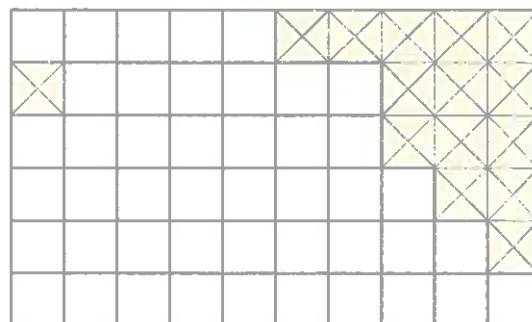
- 3** Staat er **f** of **v** onder de vlek? Omcirkel de woorden met **f~**.

03

azant eit ijand ormule uist eulen ornuis anzelf eilig ebruari
 ontein uilnis eliciteren ormaat oorbij olledig abel iltstift ossiel

- 4** Staat er **s** of **z** onder de ster? **04**
 Schrijf het woord met **s~** in de vakjes.

★ etel – ★ erie
 ★ irene – ★ achte
 ★ erieus – ★ aagsel
 ★ uurstof – ★ ituatie
 ★ angvogel – ★ eptember
 ★ uikerzoet – ★ eepbellen

Alle letters onder de pijl zijn: _____

5 Schrijf van de werkwoorden de drie persoonsvormen op.

W3-b

W3-c

vinden

schudden

snijden

houden

1 ik _____

1 ik _____

1 ik _____

1 ik _____

2 hij _____

2 hij _____

2 hij _____

2 hij _____

3 wij _____

3 wij _____

3 wij _____

3 wij _____

6 In welke vier rijen (↓) zijn alle persoonsvormen goed? Kruis aan.
Streep de twee foute persoonsvormen door.

W1-d

☐ ik ben
jij bent
hij is

☐ ik heb
jij hebt
hij hebt

☐ ik kan
jij kunt
hij kan

☐ ik zal
jij zult
hij zal

☐ ik wil
jij wilt
hij wilt

☐ ik mag
jij mag
hij mag

7 Vul de goede persoonsvorm in.

W3-b

W3-c

redden De brandweer _____ de kat uit de boom.

glijden Silke _____ langs de leuning naar beneden.

worden Ik _____ heel nerveus van deze muziek.

houden Mijn broer _____ veel van aardbeien.

staan De hond _____ op zijn baasje te wachten.

8 Schrijf de goede persoonsvormen bij jij op.

Links staan de persoonsvormen vóór jij, rechts staan ze achter jij.

W1-d

W3-b

W3-c

lopen loop
schudden _____
rijden _____
gaan _____
willen _____
worden _____
hebben _____
vinden _____

jij/jij

loopt

lopen
schudden
rijden
gaan
willen
worden
hebben
vinden

9 In welke zin zijn de gekleurde woorden allebei goed gespeld?

- ☐ Hij wil nog naar de halte rennen, maar de bus rijd al weg.
- ☐ Hij wil nog naar de halte rennen, maar de bus rijdt al weg.
- ☐ Hij wilt nog naar de halte rennen, maar de bus rijd al weg.
- ☐ Hij wilt nog naar de halte rennen, maar de bus rijdt al weg.

Terugkijken

Klaar? Kies

of

Op verkenning

- 1 Bekijk de zes woorden. Welke letters passen bij elk woord?
Omcirkel de goede letters.

boomhutten	E	M	S	V	VS
woning	E	M	S	V	VS
flatgebouw	E	M	S	V	VS
kamertjes	E	M	S	V	VS
vrachtautootje	E	M	S	V	VS
verbanddozen	E	M	S	V	VS

E = enkelvoud
M = meervoud
S = samenstelling
V = verkleinwoord
VS = woord met een vast stukje

Uitleg

- 2 In deze les oefen je met woorden met meer lettergrepen.
Weet je iets niet meer? Zoek dan de goede uitlegkaart nog eens op.

Aan de slag

- 3 Schrijf verkleinwoorden bij de plaatjes.

p

r

k

b

a

- 4 Maak de woorden af met deze vaste stukjes.
Streep de gebruikte stukjes door.
Kies uit: ge - be - ver - ig - lijk - lijk - ing -
sel - te - te - heid - heid.

onbegrijpe _____	_____ vangenis	_____ langstelling	oppervlak _____
_____ warming	leng _____	glibber _____	uitsteek _____
gezond _____	onschade _____	verzeker _____	duizelig _____

5

Vul steeds de goede persoonsvorm van *worden* in.

Ik _____ verkouden. Mijn zusje _____ acht. Het weer _____ slecht.
 Hij _____ al groot! Daar _____ ik blij van! Ik _____ later zangeres.
 _____ jij de winnaar? Jij _____ ook gekozen. De tekening _____ mooi.

6

Kies de goede letters en schrijf de woorden op.

(f/v)uilniswagen(s/s) _____ m(e/ee)n(e/ee)men _____
 sin(u/aa)sa(p/pp)el _____ beri(ch/cht)je(s/s) _____
 gas(f/v)ornui(s/z)en _____ Ma(r/rr)o(k/kl)o _____

7

Schrijf van de woorden tussen haakjes het meervoud op.

Vroeger waren er nog geen (kleurentelevisie). _____
 Mijn vader leest de (sportpagina) in de krant altijd. _____
 Veel (ziekenhuis) staan aan de rand van de stad. _____
 Op zolder staan twee dozen met (kerstspul). _____

8

Bedenk woorden die bij de letters passen. Kijk voor de betekenis van de letters nog eens bij opdracht 1. Schrijf woorden op met drie of vier lettergrepen.

E M S V VS *buitengewoon* _____ E M S V VS _____
 E M S V VS _____ E M S V VS _____
 E M S V VS _____ E M S V VS _____

Terugkijken

9

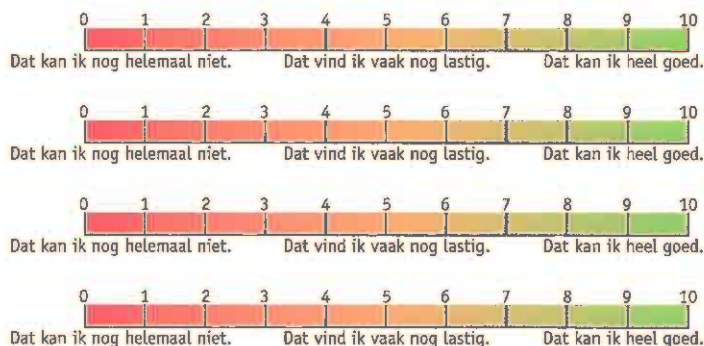
Hoe goed kun jij deze groepen woorden schrijven? Denk daarover na. Zet een kruisje op elke lijn.

woorden met open en gesloten lettergrepen

woorden met vaste stukjes voor- en achteraan

verkleinwoorden

samenstellingen

Klaar? Kies

of

Op verkenning

- 1 Wanneer doe jij dit? Zet een kruisje in de goede rij.
Je mag bij elk woord meer kruisjes zetten.

's morgens

's middags

's avonds

's nachts

slapen	☐	☐	☐	☐
aankleden	☐	☐	☐	☐
eten	☐	☐	☐	☐
tandenpoetsen	☐	☐	☐	☐
douchen	☐	☐	☐	☐
buiten spelen	☐	☐	☐	☐
lezen	☐	☐	☐	☐
leren	☐	☐	☐	☐
televisiekijken	☐	☐	☐	☐
computeren	☐	☐	☐	☐

- 2 Kleur de vier woorden die beginnen met 's.

Uitleg

- 2 Woorden als 's morgens en 's middags schrijf je met 's en een spatie.
Lees uitlegkaart R9.

Aan de slag

- 3 Schrijf de woorden in het goede vak.
Kies uit: 's woensdags - foto's - 's winters - 's nachts - pagina's - taxi's - 's maandags - 's middags - baby's - piano's - 's morgens - paraplu's.

's - afkorting van des		's - van meervouden	

- 4 Wat hoort bij elkaar? Trek lijnen.

's avonds dagelijks 's ochtends ieder jaar één keer per week
jaarlijks • • in de winter
's winters • • elke dag
wekelijks in de avond in de ochtend

5

Vul persoonsvormen van *worden* in. Denk aan *lopen*.

Jij _____ lang, zeg! Ik _____ later beroemd. De rups _____ een vlinder.
 Het _____ donker. Mika _____ al twaalf. Waarom _____ jij boos?
 _____ je verkouden? Wij _____ kampioen! Aicha _____ dierenarts.

6

Tien woorden krijgen in het meervoud 's. Kleur die woorden.

Alle woorden staan van links naar rechts.

r	e	g	e	l	a	u	t	o	v	a	r	k	e	n	p	i	z	z	a
h	o	n	d	j	e	b	a	b	y	t	u	b	e	c	a	m	e	r	a
o	p	a	k	a	m	e	r	d	i	c	t	e	e	d	u	o	b	e	l
h	o	b	b	y	m	a	n	d	i	p	l	o	m	a	m	e	t	e	r
e	g	e	l	m	e	n	u	a	c	t	i	e	k	i	w	i	b	a	l

7

Maak de woorden af met 's, met 's of met allebei. Schrijf ze op.

Ik ga ...middag... vaak bij een vriendje spelen. _____

Ik ga wekelij... een stuk hardlopen met Pim. _____

In de dierentuin zijn twee jonge gorilla... te zien. _____

In de zomer is het ...avond... nog lang licht. _____

Vorig jaar heb ik voor het eerst op ski... gestaan. _____

8

Bedenk een programma voor een feestdag, bijvoorbeeld een feestdag op school. Gebruik minstens drie woorden die met 's beginnen en minstens één woord dat op 's eindigt.

Terugkijken

9

In welke zin zijn alle woorden goed gespeld? Kruis aan.

Streep de verkeerd gespelde woorden door.

- ☐ Het zwembad is s' winters gesloten. In de zomer is het dagelijks geopend van tien tot zes.
☐ Het zwembad is 's winters gesloten. In de zomer is het dagelijks geopend van tien tot zes.
☐ Het zwembad is 's winters gesloten. In de zomer is het dagelijks geopend van tien tot zes.
☐ Het zwembad is swinter's gesloten. In de zomer is het dagelijks geopend van tien tot zes.

Klaar? Kies

of

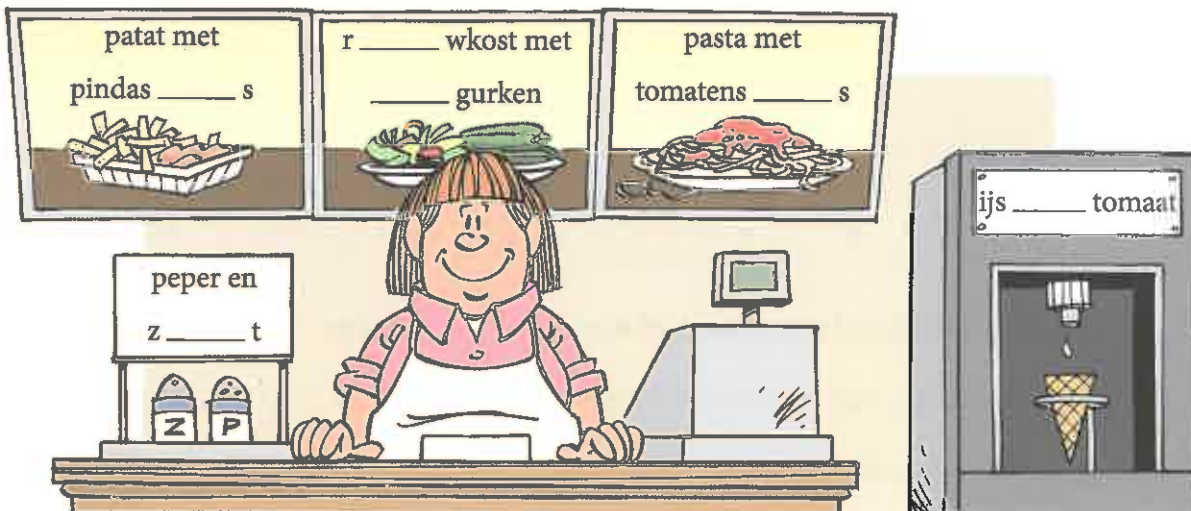

Op verkenning

1 Omcirkel de woorden met **au**.

We komen terug van vakantie. We hebben uren op de snelweg gereden.
Nu gaan we pauzeren: even die auto uit! We gaan wat eten in een wegrestaurant.
Ik kies pasta met tomatensaus. Ik krijg er ook wat rauwkost bij. Mijn ouders
kiezen kabeljauw. Lust jij die vis? Ik hou er niet zo van. Straks halen we een ijsje.
En dat komt ... uit de automaat!

Maak de woorden in de tekening af met **ou** of **au**.

Uitleg

2 Schrijf je **ou** of **au**? Dat kun je niet horen.
Dat moet je onthouden.

u Lees uitlegkaart O2.

Aan de slag

3 Schrijf woorden met **ou** of **au** bij de plaatjes.

a _____ d _____ t _____ parkeer

4 Staat er **ou** of **au** onder de vlek? Omcirkel de woorden met **au**.

vertrouwen klawgom miuwen klotten bloeiwaker lichtblauwe
vasthouden kabeljauw inhoud flauwekul restaurant onderwetse
nauwelijks verkouden schouder appels poezeren kabouterjes

5 Schrijf de goede persoonsvormen op.

vinden

ik _____

jij _____

_____ jij?

hij _____

houden

ik _____

jij _____

_____ jij?

hij _____

bouwen

ik _____

jij _____

_____ jij?

hij _____

kauwen

ik _____

jij _____

_____ jij?

hij _____

6 Maak woorden van drie lettergrepen met **au** of **ou**. De eerste

lettergreep van elk woord staat er al.

Kies uit: **bou** - **tro** - **tau** - **bel** - **kel** - **jauw** - **voud** - **naut** - **ter** - **rant**.

res _____ ka _____ en _____ ka _____ as _____

7 Maak de woorden af met **ou** of **au**. Schrijf ze op.

Papa heeft het druk. Hij heeft n...welijks tijd om te eten. _____

Hou toch eens op met die onzin. Wat een fl...wekul! _____

Spring maar! Ik vang je op. Vertr...w maar op mij. _____

Wat is er toch met die kat? Hij loopt zo te mi...wen. _____

Het is koud en het regent. Het is een grijze, gr...we dag. _____

8 Deze afbeeldingen komen uit twee boeken. Kies één afbeelding en bedenk de eerste zinnen van een tekst die daarbij past. Er moeten drie woorden met **au** in staan.

9 Op de stippen staat **ou** of **au**. Bij twee woorden in een vak staan steeds dezelfde letters. Omcirkel in elk vak het woord dat je met andere letters schrijft.

mi...wen
vr...wen
t...wen

k...wen
k...kleum
k...wgom

bl...w
fl...w
tr...w

Dit is te n...w.
Kom je n... nog?
Wat is dat n... ?

Terugkijken

Klaar? Kies of

Op verkenning

1 Vul in. Kies uit: familie – piramides – vakantie – rivier.

Yanara is op _____ in Egypte.

Daar woont de _____ van haar vader.

Haar oom en tante wonen vlak bij de _____ de Nijl.
Vandaag nemen ze Yanara en haar nichtjes mee.

Ze gaan naar de _____ ... op een kameel!

Uitleg

2 Weet je het nog?
Hoor je de klank /ie/? Dan schrijf je meestal **ie**, maar soms **i**.
Lees uitlegkaart O7 nog eens.

Aan de slag

3 In welke woorden hoor je twee keer de klank /ie/? Omcirkel die woorden.

vlieger visite piramide indiaan spinazie kampioen fietswiel kiwi
risico politie kwartier sinaasappellimonade rivier idee lawine dirigent

4 Schrijf de woorden in het goede vak.

Kies uit: **vioul** – familie – file – melodie – kritiek – studie –
kopie – televisie – klimaat – rivier – lucifer – manier.

alleen /ie/ = ie

alleen /ie/ = i

eerst /ie/ = i, dan /
ie/ = ie

5

-
		1			
		2	k		
		3	l		
		4	f		
		5	v		
6	s				

6

9

Op verkenning

- 1 In acht woorden klinkt de **t** niet als /t/, maar als /s/ of /ts/.
Kleur die letters **t**.

Uitleg

- 2 De stukjes **-atie**, **-itie** en **-tie** aan het eind van een woord zijn vaste stukjes. In deze stukjes spreek je de **t** uit als /s/ of /ts/.
u Lees uitlegkaart K10-c.

Aan de slag

- 3 Maak van elk werkwoord een woord op **-atie**.

opereren	_____	repareren	_____
presteren	_____	informeren	_____
imiteren	_____	combineren	_____

- 4 In welke woorden klinkt **tie** als /tsie/ of /sie/? Omcirkel die woorden.

notitieblok	ventiel	conditie	sportief	reactie	reptiel	elastiek
variatie	feliciteit	spatie	negentien	garantie	fanatiek	tiener
						advertentie

5

Schrijf bij elke persoonsvorm het hele werkwoord op.

ik hou - _____	ik durf - _____	hij wacht - _____
schiet jij? - _____	hij draagt - _____	jij lacht - _____
hij stort - _____	jij schudt - _____	rij jij? - _____

6

Wat hoort bij elkaar? Trek lijnen.

portie •	• iemand precies nadoen •	• selectie
repetitie •	• oefenen voor een optreden •	• imitatie
sensatie •	• een hoeveelheid eten of werk •	• redactie
expeditie •	• personen of dingen die zijn uitgekozen •	• illustratie
	• tekening in een boek of tijdschrift •	
	• reis om onderzoek te doen in een ver land •	
	• grote opwinding als er iets bijzonders gebeurt •	
	• groep mensen die een krant of tijdschrift maakt •	

7

Maak de woorden af met **atie**, **itie** of **tie**. Schrijf ze op.

Op internet kun je alle inform... vinden voor je werkstuk. _____

De pol... heeft de weg afgezet vanwege een ongeluk. _____

Ik heb nog geen reac... op mijn bericht ontvangen. _____

Mijn vader moet naar het ziekenhuis voor een oper... _____

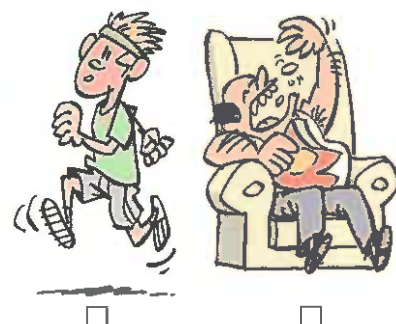
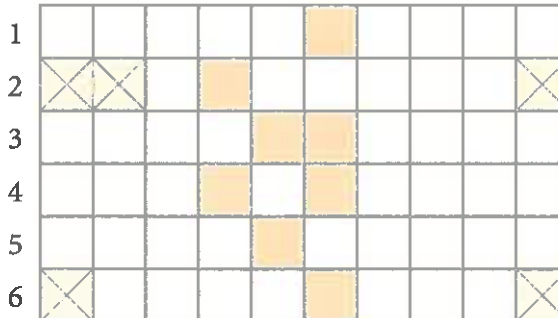
In de adverten... staat dat de verf in de aanbieding is. _____

8

Van welke werkwoorden zijn deze woorden gemaakt? Vul in.

1. productie
2. notitie
3. garantie
4. assistentie
5. correctie
6. reactie

Lees de letters in de gekleurde vakjes van boven naar beneden en van links naar rechts. Welke tekening past daarbij? Kruis aan.

9

In elke rij (↓) staat één woord waarin de **t** gewoon als /t/ klinkt. Kruis dat woord aan.

☐ operatie	☐ actie	☐ kritiek	☐ antieke	☐ conditie
☐ organisatie	☐ actief	☐ tradities	☐ vakantie	☐ posities
☐ creatief	☐ reacties	☐ politie	☐ garantie	☐ positief

Terugkijken

Klaar? Kies

of

Op verkenning

- 1 Bekijk het prikboard. Waar meld jij je voor aan?
Schrijf twee dingen op.

Naam: _____

Ik meld mij aan voor:

1. _____

2. _____

Activiteiten op de camping

Kinderclub

10.00 knutselen in de stacaravan
14.00 cursus Leren acteren
16.00 optreden clowns Oki en Doki
20.00 kinderdisco
20.30 zomeravondconcert

Meedoen? Meld je aan bij de receptie!

- Kleur op het bord alle c's die als /s/ klinken en alle c's die als /k/ klinken met twee kleuren.

Uitleg

- 2 In sommige woorden hoor je /s/ of /k/, maar schrijf je c.
Die woorden moet je onthouden.
Lees de uitlegkaarten O8-a en O8-b.

Aan de slag

- 3 Schrijf de woorden in het goede vak. Kies uit: code - actief -
oceaan - cavia - viaduct - insect - lucifer - reclame - cirkel.

c = /s/	c = /k/	ct = /ki/
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

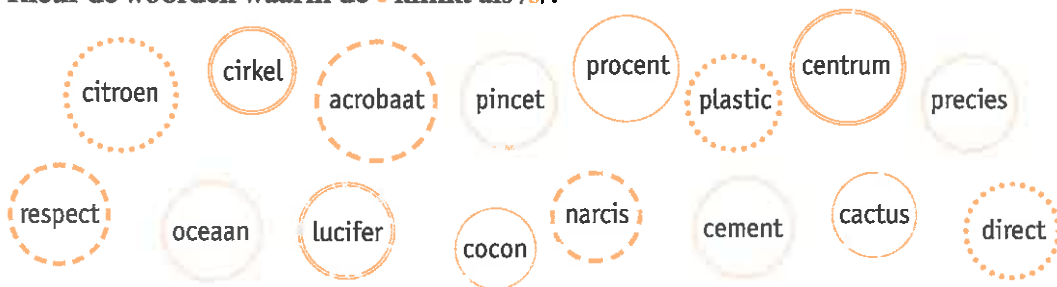
- 4 Maak de woorden af met de letters c, k of s.

_____ olaglazen	plasti _____	de _____ embermaand	tra _____ teren
_____ ir _____ elvormig	_____ ir _____ ustent	provin _____ iestad	stop _____ onta _____ t
_____ omputer _____ pel	_____ arnavals _____ leding	tenni _____ lub	re _____ lamefolder

5 Vul de goede persoonsvorm in.

worden Jij _____ de winnaar! willen Jij _____ natuurlijk meedoen!
rijden Echt, je _____ te hard! printen _____ jij deze tekst even?
vinden Dat _____ jij toch ook? raden Dat antwoord _____ je nooit!

6 Kleur de woorden waarin de c klinkt als /s/.

7 Maak de woorden af met c, k of s. Schrijf ze op.

Koen speelt bijna elke avond op zijn ...axofoon. _____
Het hotel ligt ...entraal in de stad. _____
Wil je even ...ontroleren of de deur op slot zit? _____
Mag ik een ...opie van deze bladzijde maken? _____
Van harte gefeli...iteerd met je elfde verjaardag. _____

8 Schrijf in elk vak twee woorden van de uitlegkaarten O8-a en O8-b die erbij passen.

dranken	dieren	bloemen en planten
<i>citroensap</i>		
circus	toneel	kamperen

Terugkijken

9 In welke zin zijn de gekleurde woorden allebei goed gespeld?

- ☐ De directeur heeft beloofd dat hij ons dan zal tracteren.
- ☐ De directeur heeft beloofd dat hij ons dan zal trakteren.
- ☐ De direkteur heeft beloofd dat hij ons dan zal tracteren.
- ☐ De direkteur heeft beloofd dat hij ons dan zal trakteren.

Klaar? Kies

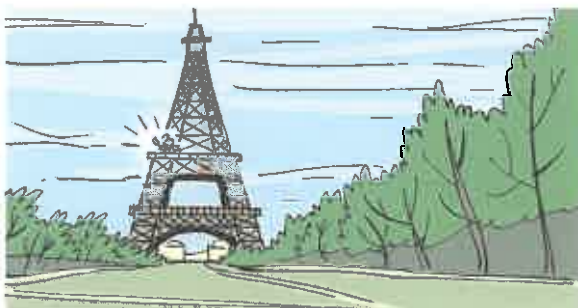
of

Op verkenning

Omcirkel de vier persoonsvormen.

Lisette is boven in de Eiffeltoren.
Ze vindt het uitzicht geweldig: heel Parijs!

Nick durft de Toren van Pisa niet op.
Valt die toren straks echt niet?

Schrijf de hele werkwoorden van de omcirkelde persoonsvormen in het goede vak.

gewoon werkwoord:
geen bijzonderheden

hele werkwoord
op **-ven** of **-zen**

hele werkwoord
op **-den**

hele werkwoord is
zijn, hebben, kunnen,
willen of mogen

Uitleg

2

Weet je het nog?

Komt er in de persoonsvorm een **t** bij of niet?

Als je daaraan twijfelt, denk dan aan het werkwoord *lopen*.

Lees de uitlegkaarten W1-d, W2-a, W2-b, W3-a, W3-b en W3-c nog eens.

Aan de slag

3

Schrijf van de werkwoorden de ik-vorm en de hij-vorm op.

lopen	reizen	glijden	schudden
ik _____	ik _____	ik _____	ik _____
hij _____	hij _____	hij _____	hij _____

4

Sommige werkwoorden zijn samenstellingen. Voor het schrijven van de persoonsvorm maakt dat niet uit. Want *hij stapt in* (van *instappen*) schrijf je net als *hij stapt*. Schrijf van deze werkwoorden de persoonsvorm op.

uitstappen _____ jij hier ook uit?

aanmelden Ik _____ me meteen aan.

opwinden Daar _____ hij zich over op.

wegrijden De trein _____ al weg.

overblijven Er _____ genoeg over.

afleiden Stil nou! Je _____ me af.

5 Vul de goede persoonsvorm in.

rijden Je _____ daar ook rechtdoor.

fietsen _____ je een stukje mee?

willen Je _____ niet naar me luisteren.

onthouden Dan _____ je het beter!

uitleggen Je _____ het duidelijk uit.

aanmelden Hoe _____ je je aan?

6 Vul bij *hij* of *jij* de goede persoonsvorm in.

bellen – hij ...

staan – jij ...

juichen – hij ...

lachen – hij ...

lezen – jij ...

vinden – hij ...

	b				
s					
j					
l					
	l				
v					

hebben – ... jij?

worden – ... jij?

houden – ... hij?

duwen – ... hij?

beven – ... jij?

binden – ... jij?

h					
	w				
h					
d					
b					
b					

Welke twee werkwoorden lees je onder de pijlen? _____ en _____

7 Vul de goede persoonsvorm in.

houden _____ jij ook zo van kersen en aardbeien?

gaan Jonna _____ elke woensdag paardrijden.

vastbinden Mijn moeder _____ de rozenstruiken vast.

proeven De kok _____ of de soep al goed smaakt.

8 Maak de rijmwoorden af.

het veld

blind

het zout

recht

het schild

hij *m* _____

hij *w* _____

heel *k* _____

niet *sl* _____

jij *w* _____

het *g* _____

een *k* _____

echt *g* _____

hij *z* _____

hij *g* _____

hij *t* _____

hij *v* _____

hij *h* _____

hij *v* _____

heel *w* _____

9 Welke zinnen kloppen? Kruis aan.

- ☐ Eindigt een woord op ~gt? Dat is zeker de hij-vorm van een werkwoord op ~gen.
- ☐ Eindigt een woord op ~cht? Dat is zeker de hij-vorm van een werkwoord op ~chen.
- ☐ Eindigt een woord op ~dt? Dat is zeker de hij-vorm van een werkwoord op ~den.
- ☐ Eindigt een woord op ~ft? Dat is zeker de hij-vorm van een werkwoord op ~ven.

Klaar? Kies

of

Op verkenning

- 1 ☒ Onder de grond zijn resten van een oude stad gevonden. Die worden onderzocht. Welke woorden passen daarbij? Kruis nog tien woorden aan.

☐ ontbrekend	☐ benieuwd
☐ opgraving	☐ autoweg
☐ munten	☐ oneven
☐ geschiedenis	☐ kapitein
☐ versnelling	☐ museum
☐ bekeuring	☐ vliegtuig
☐ roltrap	☐ middeleeuwen
☐ voorzichtig	☐ verzamelen
☐ scherven	☐ ontdekken

- ☐ Omcirkel in acht woorden de vaste stukjes vooraan.

Uitleg

- 2 Je kent al **on~**, **ont~**, **ge~**, **be~** en **ver~** als vaste stukjes vooraan. Ook het stukje **her~** (*opnieuw, nog een keer*) is een vast stukje vooraan. Lees uitlegkaart K6.

1 3 5 7 9
11 13 15
17 19

Aan de slag

- 3 Welk vast stukje past voor de twee woorden?

- ☒ Kies uit: **on** - **ont** - **ge** - **be** - **ver** - **her**.

_____ { snappen
ploffen

_____ { vaar
bak

_____ { stoppen
tellen

_____ { halen
kauwen

_____ { mogelijk
gehoorzaam

_____ { leven
schermen

- 4 ☒ In welke woorden is **her** een vast stukje? Omcirkel die woorden.

herinneren heroveren herenhuizen herdenken hersenen herhalen
herkennen herfstdagen herexamen heropenen herdershond herstellen
herlezen hertrouwen hertogin hermelijn herdrukken hergebruiken

- 5 Begint een werkwoord met een vast stukje? Ook dan is de **hij-vorm** de **ik-vorm** + **t**. Schrijf de **ik-vorm** en de **hij-vorm** op.

herhalen

ik _____

jij _____

beloven

ik _____

jij _____

vertellen

ik _____

jij _____

ontkennen

ik _____

jij _____

- 6 Welke drie vaste stukjes passen voor elk woord? Kruis aan.

☒ be

☒ ver

☒ her

☐ on

stellen

☐ ge

☐ ver

☐ her

☐ ont

vangen

☐ ge

☐ ver

☐ her

☐ on

bouwen

☐ be

☐ ver

☐ her

☐ ont

denken

☐ ge

☐ be

☐ ver

☐ ont

breken

☐ ge

☐ be

☐ her

☐ ont

kennen

- 7 Maak de woorden af met **on**, **ont**, **ver** of **her**. Schrijf ze op.

De brand in de fabriek veroorzaakte een ...ploffing.

Mijn kleine broertje speelt het liefst ...stoppertje.

Hopelijk kan de schoenmaker die laars nog ...stellen.

'Heb je eigenlijk wel geld bij je?', vroeg de vrouw ...vriendelijk.

- 8 Er komt een nieuwe lijm in de winkels. De fabrikant is op zoek naar goed klinkende reclames. Bedenk twee reclames. Elke reclame bestaat uit twee zinnen. Gebruik in elke reclame de drie stukjes **on~**, **super~** en **aller~**. Bedenk ook een naam voor de lijm.

1 _____

2 _____

- 9 Zoek in elke rij (↓) naar gelijke vaste stukjes. Welk woord past er niet bij? Kruis aan.

☐ verlegen

☐ verrekijker

☐ verteller

☐ vertrekken

☐ beroven

☐ berekenen

☐ bereikbaar

☐ berenklaauw

☐ ontelbaar

☐ ontmoeten

☐ ontvangen

☐ ontploffen

☐ onvriendelijk

☐ onaardig

☐ onderwijs

☐ onbelangrijk

Terugkijken

Klaar? Kies

of

Op verkenning

- 1 Bekijk de tekeningen van de schoolreis.
Schrijf bij elk plaatje: 's morgens, 's middags of 's avonds.

Bij welke dieren zijn de kinderen om elf uur?

Bij de _____

Uitleg

- 2 De woorden van deze les heb je al eerder geleerd.
Weet je iets niet meer goed? Lees dan de uitlegkaart nog een keer.
Het nummer van de kaart staat bij de opdracht.

Aan de slag

- 3 Maak de woorden af met **ont**, **ge**, **be**, **ver** of **her**.

K6

_____ standig	_____ moeten	_____ duldig	_____ schermen
_____ kauwen	_____ wegen	_____ weldig	_____ ploffen
_____ snapping	_____ schiedenis	_____ inneren	_____ gissing

- 4 Schrijf je **ou** of **au**? Vul in. 02

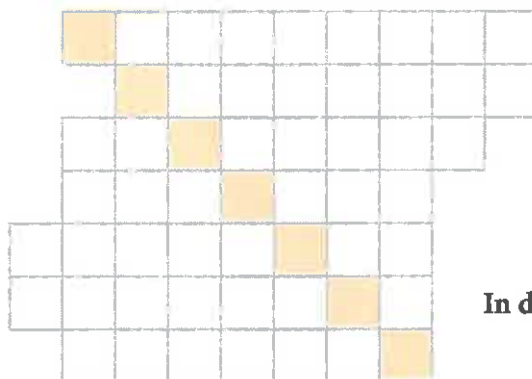
dinos _____ rus	mi _____ wen	b _____ wvaker	t _____ wladder
juffr _____ w	rest _____ rant	astron _____ t	oerw _____ d
n _____ welijks	sch _____ der	kabelj _____ w	k _____ wgom

5 Vul persoonsvormen van *houden* in.

Ik _____ van zwemmen. Jos _____ van kersen. Els _____ van paarden.
 Tom _____ van puzzelen. Bo _____ van muziek. Ik _____ er niet van.
 _____ jij van dansen? _____ hij van sport? Jij _____ toch van fietsen?

6 Welk woord op *~atie*, *~itie* of *~tie* is van het werkwoord gemaakt? Vul in. **K10-c**

presteren
 opereren
 selecteren
 noteren
 imiteren
 garanderen
 reageren

In de gekleurde vakjes staat:

7 Maak de woorden af met *c*, *k* of *s*. Schrijf ze op. **08-a** **08-b**

Apeldoorn ligt in de provin...ie Gelderland. _____
 Dat is de ...irene van een brandweerauto! _____
 Hoe groot is het risi...o dat er iets misgaat? _____
 Nee, je hoeft niet te betalen. Ik ga tra...teren! _____

8 Welke woorden met *c* staan hier? Los het geheimschrift op. **08-b**

a = ♦, c = ▲, d = ☆, e = ●, i = ○, l = ✕, n = ☆, p = ✓, r = ♥, s = →, t = ■, u = ⇨, v = ▽

♦ ☆ → ● ▲ ■ ▽ ⇨ ✕ ☆ ♥ ● ▲ ■ ● → ♥ ✓ ✕ ♦ → ■ ▽ ▲

9 Hoe goed kun jij deze groepen woorden schrijven? Denk daarover na. Zet een kruisje op elke lijn.

woorden met *ou* of *au*

woorden met *c*

woorden met *'s*

woorden op *~atie*, *~itie* en *~tie*

Terugkijken

Klaar? Kies

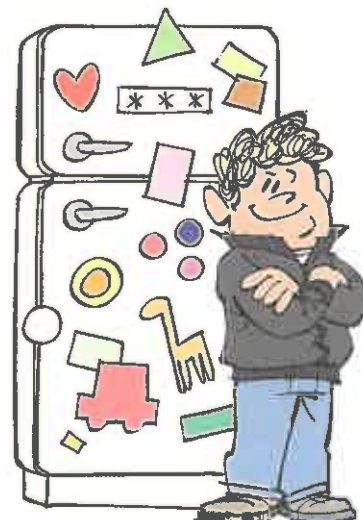
of

Op verkenning

- 1 Schrijf op wat deze kinderen verzamelen. De drie woorden zijn samenstellingen. De woorddelen daarvan zijn:
magneten – hangers – post – koelkast – zegels – sleutel.

Wat verzamel jij? Of wat zou jij willen verzamelen? _____

Uitleg

- 2 In deze les oefen je met woorden met meer lettergrepen.
Weet je iets niet meer? Zoek dan de goede uitlegkaart nog eens op.

Aan de slag

- 3 Schrijf het verkleinwoord op.

kring – _____	potlood – _____	filmcamera – _____
kam – _____	geheim – _____	kinderspel – _____
idee – _____	pudding – _____	kleurenfoto – _____

- 4 Maak elk woord langer met een vast stukje. Gebruik elk stukje maar één keer. Streep de gebruikte stukjes door.

Kies uit: on – ont – ge – be – ver – her – aller – super.

_____ snappen	_____ sterk
_____ belangrijk	_____ vaarlijke
_____ reiden	_____ mooiste
_____ kauwen	_____ loten

- 5 Schrijf van de werkwoorden de ik-vorm en de hij-vorm op.
 Let op: zit er een **d** in het hele werkwoord?

onthouden	verbieden	beweren	belanden
ik _____	ik _____	ik _____	ik _____
jij _____	jij _____	jij _____	jij _____

- 6 Kies de goede letters en schrijf de woorden op.

to(p/pp)restatie(s/s) _____	fa(m/mm)il(i/ie)lid _____
foto(c/k)amera(s/s) _____	(c/s)itroen(s/z)ap _____
(s/s) woensdag(s/s) _____	cir(c/t)usten(d/t) _____
pol(/ie)tica(/gg)ent _____	rest(ou/au)rant(/s) _____

- 7 Maak de woorden af. Schrijf ze op.

of	Daar verkopen ze appelflappen en o...iebo...en.	_____
ei of ij	Mijn broer volgt een opl...ding tot beveiligert.	_____
l of	Die rode racefiets heeft 21 versne...ingen.	_____
d of t	Alleen hier nog even uw han...tekening zetten!	_____

- 8 Maak de woorden langer. Zet er vaste stukjes voor en achter.

Kies uit: **on** (6x) – **ont** (1x) – **ge** (1x) – **be** (2x) – **ver** (1x) –
ig (1x) – **lijk** (3x) – **ing** (3x) – **heid** (3x).

woorden met twee vaste stukjes		woorden met drie vaste stukjes
_____ wikkel _____	_____ aard _____	_____ weeg _____
_____ zeker _____	_____ scherm _____	_____ rust _____
_____ bouw _____	_____ schade _____	_____ eer _____

- 9 Welke zinnen kloppen? Kruis aan.

- ☐ Op de vaste stukjes **ge**, **be**, **ver**, **ig**, **lijk**, **ing** en **heid** valt de klemtoon niet.
- ☐ In *herstellen*, *herhalen* en *hersenen* zit het vaste stukje **her**~.
- ☐ In *gemakkelijk*, *gevaarlijk* en *gelijk* zitten twee vaste stukjes.
- ☐ De woorden *donkerrood*, *handdoek* en *dubbeldekker* zijn samenstellingen.
- ☐ *Knikkeren*, *schilderen* en *gisteren* krijgen één **r**, omdat voor de **r** een stomme e staat.

Op verkenning

- 1 In een **stevige** muur zegt het bijvoeglijk naamwoord **stevige** iets over de **muur**. Omcirkel na **stevige** nog negen bijvoeglijke naamwoorden in de tekst.

In de middeleeuwen kwamen er steeds meer steden. Rondom de stad stonden **stevige** muren om de inwoners te beschermen tegen wilde dieren en gevaarlijke rovers. In die muren zaten grote deuren en zware valhekken. Die werden 's nachts gesloten. Overdag was het druk in de smalle straatjes van de stad. De boeren verkochten er verse melk, eieren en eetbare knollen. De varkens en de kippen scharrelden daar gewoon tussendoor. Het rook niet zo fris in die oude steden, want iedereen gooide zijn afval zomaar op straat. En ook de inhoud van een volle po werd zó uit het raam op straat gekieperd!

Uitleg

- 2 Een bijvoeglijk naamwoord zegt iets over een ander woord. Hoor je aan het eind van een bijvoeglijk naamwoord de klank /u/? Dan eindigt het bijvoeglijk naamwoord meestal op **~e**, maar soms op **~en**. Lees uitlegkaart R8.

Aan de slag

- 3 Vul van het bijvoeglijk naamwoord de lange vorm op **~e** in.

De trui is warm .	de _____ trui	De hond is lief.	de _____ hond
Het boek is dik .	het _____ boek	Zijn huid is ruw.	de _____ huid
De fiets is rood .	de _____ fiets	De film is mooi.	de _____ film

- 4 Welke bijvoeglijke naamwoorden hebben een korte vorm en een lange vorm die op **~e** eindigt? Omcirkel die.

open **aardige** dicht moeilijk verlegen zieke droog gebroken mager
kleine bescheiden handig wilde vloeibaar eigen zachte gemene
even scherp gevaarlijke schoon gemalen rechte dun bevroren

5

Vul de goede persoonsvorm in.

dragen Hij _____ een nieuwe jas.

worden Het _____ een zonnige dag.

vinden Ik _____ die gouden ring mooi!

lusten Zij _____ geen gekookte eieren.

rijden Die oude auto _____ nog goed.

houden Hij _____ van dikke boeken.

Omcirkel in elke zin het bijvoeglijk naamwoord.

6

Bekijk de foto's. Bij de hond, de deur en de appel passen elk vijf bijvoeglijke naamwoorden. Kleur die bijvoeglijke naamwoorden met de goede kleur.

gehoorzame

geverfde

trouwe

heerlijke

open

speelse

geschildre

dichte

sappige

fitte

verrukkelijke

brandveilige

jonge

zwarte

zure

7

Schrijf het bijvoeglijk naamwoord op.

jarig Mijn ... oma blaast alle kaarsjes uit. _____

nieuw Mijn vader ziet er hip uit met zijn ... bril. _____

verlegen Ik dacht vroeger dat jij een ... meisje was. _____

los Pas op! Straks val je nog over die ... veter. _____

8

Kies één van de afgebeelde dieren. Bedenk tien bijvoeglijke naamwoorden die bij de kat of het paard passen. Kies positieve woorden, zoals een *wijze* kat of een *edel* paard. Schrijf de bijvoeglijke naamwoorden en de naam van het dier op.

Dit is een _____, _____, _____,

_____, _____, _____, _____,

_____, _____, _____, _____.

Terugkijken

9

Welke zinnen kloppen? Kruis aan.

- ☐ De bijvoeglijke naamwoorden *groot*, *dun* en *wit* hebben een korte en een lange vorm.
- ☐ De woorden *open*, *bescheiden*, *keuken* en *verkouden* zijn bijvoeglijke naamwoorden.
- ☐ De woorden *rustige*, *moeilijke*, *jonge* en *verdrietige* zijn bijvoeglijke naamwoorden.
- ☐ Als een bijvoeglijk naamwoord twee vormen heeft, eindigt de lange vorm op *~e*.

Klaar? Kies

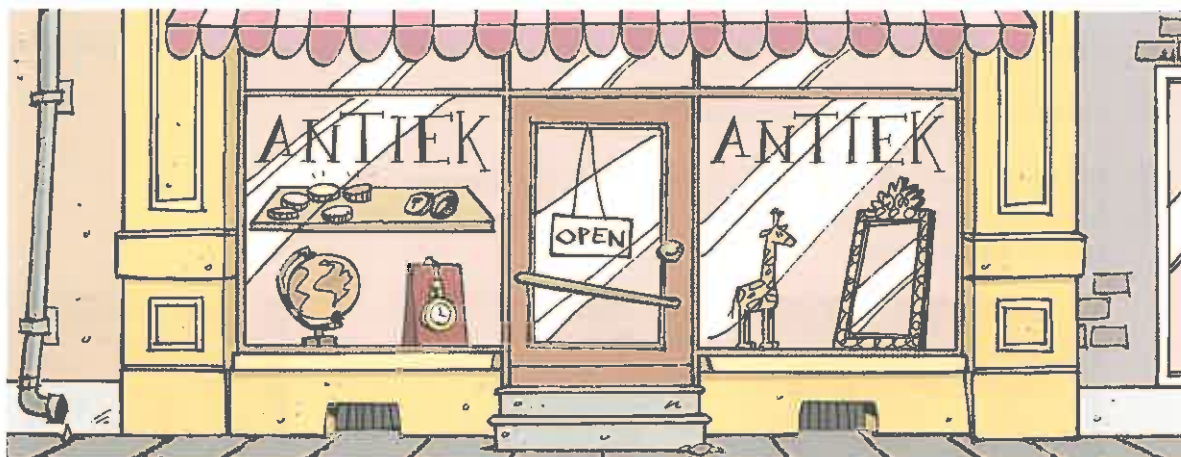

of

Op verkenning

1 Wat zie je in de etalage van de antiekwinkel? Kruis vijf woorden aan.

☐ garage	☐ jachtgeweer	☐ geldstukken
☐ poppenwagen	☐ centrifuge	☐ giraf
☐ postzegels	☐ gieter	☐ gitaar
☐ globe	☐ horloge	☐ spiegel

☐ In alle woorden staat minstens één g. In vier woorden klinkt een g als /zj/, zoals bij garage. Omcirkel nog drie woorden.

Uitleg

2 In sommige woorden hoor je /zj/, maar schrijf je g. Deze woorden komen uit het Frans. Lees uitlegkaart O5.

Aan de slag

3 Schrijf woorden met /zj/ bij de plaatjes.

Kies uit: **etalage** - **asperges** - **garage** - **tatoeage** - **horloge** - **manege** - **bagage**.

4 Wat hoort bij elkaar? Trek lijnen.

slijten •	• lekkage	spioneren •	• camouflage
lekken •	• massage	camoufleren •	• spionage
masseren •	• montage	tatoeëren •	• fabricage
monteren •	• slijtage	fabriceren •	• tatoeage

5 Schrijf van de werkwoorden de drie persoonsvormen op.

wachten

1 ik _____

2 hij _____

3 wij _____

dragen

1 ik _____

2 hij _____

3 wij _____

lachen

1 ik _____

2 hij _____

3 wij _____

zeggen

1 ik _____

2 hij _____

3 wij _____

6 Vul woorden in met /g/ = g. Alle woorden staan op de uitlegkaart.

1. een buitengewoon slim, zeer talentvol mens
2. ruimte achter een groot winkelraam
3. behandeling om je spieren te ontspannen
4. als iets korte tijd heel erg in de mode is
5. plaats waar je kunt leren paardrijden

Welk woord lees je onder de pijl? _____

1			g						
2			e						
3			m						
4		r							
5	m								

7 Maak de woorden af met age of aasje. Schrijf ze op.

Wij hebben op zolder last van een lekk... _____

Zal ik een gl... sap inschenken? _____

Niks aan te doen! Dat is gewoon slijt... _____

Volgens mij zoekt die herdershond zijn b... _____

8 Ken je deze Franse woorden? Probeer de betekenis af te leiden door goed na te denken. In elk woord klinkt de g als /zj/.

Schrijf elk woord zonder fouten bij de goede beschrijving.

Begin met de woorden die je het makkelijkst vindt.

Kies uit: camouflage – percentage – montage – centrifuge – beige –
personage – passage – fabrication.

figuur uit een boek of
uit een film
een bepaald deel van iets,
zoveel procent
een weg ergens
tussendoor
iets in elkaar zetten

met kleren ervoor zorgen
dat je niet opvalt
ronddraaiende trommel
om was te drogen
hoe fabrieksproducten
gemaakt worden
kleur, heel lichtbruin

9 In welke rij (→) klinkt de g in alle woorden als /zj/? Kruis aan.

- ☐ rage – massage – horloge – giraf – manege – camouflage
- ☐ etalage – slijtage – stage – spionage – bijdrage – genie
- ☐ montage – genie – centrifuge – lage – tatoeage – etage
- ☐ asperge – logeren – lekkage – plantage – trage – passagier

Terugkijken

Klaar? Kies

of

Op verkenning

- 1 Opa vertelt. Maak zijn woorden af met vaste stukjes.
Kies uit: ge - be - ver - her.

Ik _____ inner me dat ik vroeger _____ woon op straat speelde.
Dat was niet _____ vaarlijk, want er reden bijna geen auto's.
We speelden met tollen of hoepels. Of we deden _____ stoppertje.
Als je _____ vonden was, moest je wachten bij de boom.
Iemand anders kon je dan _____ vrijden.

Uitleg

- 2 Alle opdrachten van deze les gaan over klankwoorden.
Weet je iets niet meer goed?
Bekijk dan de uitlegkaarten over de klankwoorden (K) nog eens.

Aan de slag

- 3 Maak de woorden af met ng of nk.

hi _____ elen	spri _____ touw	koni _____ rijk	onda _____ s
ri _____ etje	za _____ eres	puddi _____ je	jo _____ ste
me _____ sel	spri _____ haan	we _____ brauw	le _____ te

- 4 Kleur de vaste stukjes ont~ blauw en de vaste stukjes on~ geel.
Let op: niet in alle woorden staan vaste stukjes vooraan.

onbereikbaar	ontmoeting	onaardig	onderdoor	ontoegankelijk
ongelukkig	ontsnapping	ontdooien	oneven	onvermijdelijk
ontruiming	ontevreden	onderaards	onterecht	ontploffen

- m Zie je ook vaste stukjes achteraan? Onderstreep die stukjes.

5 Vul in elke zin de **hij-vorm** van het werkwoord in.

bewegen	De kat _____ niet.	ontvangen	Zij _____ een mailtje.
besluiten	Rob _____ te stoppen.	vergeten	Hij _____ te bellen.
bedenken	Hij _____ een list.	begrijpen	Jij _____ me gelukkig!

6 Maak de twee woorden af met hetzelfde vaste stukje.

Alle vaste stukjes staan op de uitlegkaarten K10-a, K10-b en K10-c.
Gebruik elk stukje maar één keer.

vocht } _____	eigen } _____	teken } _____	breed } _____
rommel } _____	gevaar } _____	luister } _____	groen } _____
zeker } _____	raad } _____	pol } _____	oefen } _____
gezond } _____	voed } _____	exped } _____	uitvind } _____
inform } _____	act } _____	toer } _____	vakan } _____
prest } _____	direct } _____	bloem } _____	garan } _____

7 Maak de woorden af met **atie**, **tie** of **tie**. Schrijf ze op.

Met een kompas kun je je pos... bepalen. _____

Hij heeft me nog geen reac... gestuurd. _____

Wereldkampioen? Dat zou een sens... zijn! _____

En toen kreeg iedereen nog een por... friet. _____

8 Welke woorden van uitlegkaart K5 staan hier? Schrijf op.

Andrea Appel Elsje Lutte Nanda Meel Inge Kent

9 Hoe goed kun jij deze groepen woorden schrijven?

☒ Denk daarover na. Zet een kruisje op elke lijn.

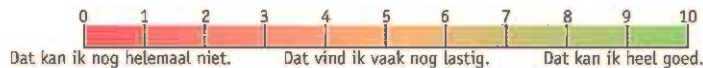
woorden van uitlegkaart K0

woorden met **ng** of **nk**

woorden met vaste stukjes vooraan

woorden met vaste stukjes achteraan

Terugkijken

Klaar? Kies

of

Op verkenning

1 Welke zinnen en welk plaatje gaan over *nu*? Kruis aan.

- ☐ Vroeger woonde er een rijke landheer in dit kasteel.
- ☐ Het land rondom het kasteel was ook van hem.
- ☐ Daar werkten de boeren en hun vrouwen en kinderen.
- ☐ Als de landheer op zijn paard langskwam, bogen ze allemaal voor hem.
- ☐ Er woont op dit moment niemand meer in het kasteel.
- ☐ Tegenwoordig is het een museum.
- ☐ Je krijgt er een rondleiding met een gids.
- ☐ Die vertelt over de geschiedenis van het kasteel.
- ☐ En rondom het kasteel ligt nu een mooi park.

☐ Omcirkel alle persoonsvormen in de zinnen die over *nu* gaan.

Uitleg

2 Als je bij een zin *nu* kunt denken, staat die zin in de *tegenwoordige tijd* (tt).

Je weet al: in de tegenwoordige tijd zijn er drie persoonsvormen.

☐ Lees uitlegkaart W1-e.

Aan de slag

3 Schrijf de goede persoonsvorm tegenwoordige tijd op bij *jij*.

werken – jij _____	vragen – _____ jij?	wachten – _____ jij?
rijden – jij _____	staan – _____ jij?	worden – _____ jij?
proeven – jij _____	vinden – _____ jij?	binden – jij _____

4 Omcirkel de persoonsvormen die in de tegenwoordige tijd staan.

ik blaas / ik blies	ik lachte / ik lach	zij leven / zij leefden
ik kreeg / ik krijg	hij wijst / hij wees	hij werkt / hij werkte
hij zegt / hij zei	ik wist / ik weet	hij schreef / hij schrijft

- 5 Vul de goede persoonsvormen tegenwoordige tijd in.
Schrijf de **ij** in één vakje.

durven – hij ...

reizen – hij ...

rijden – hij ...

binden – hij ...

voelen – hij ...

worden – ... jij?

d					
r					
r					
b					
v					
w					

redden – ... hij?

snijden – ... hij?

raden – ... jij?

r					
s					
r					

Welk woord lees je onder de pijlen?

- 6 Schrijf de goede persoonsvormen tegenwoordige tijd op.

verspreiden

Het is: *ik loop*, dus ook: ik _____

Het is: *hij loopt*, dus ook: hij _____

Het is: *jij loopt*, dus ook: jij _____

bevrijden

Het is: *loop ik?* dus ook: _____ ik?

Het is: *loop jij?* dus ook: _____ jij?

Het is: *loopt hij?* dus ook: _____ hij?

- 7 Vul de goede persoonsvorm tegenwoordige tijd in.

willen Jij _____ toch ook mee naar de film?

houden _____ jij van rijst met pindasaus?

wachten Ik _____ op mijn beste vriend.

knedén Papa _____ het deeg voor de taart.

- 8 Deze vier zinnen staan in de verleden tijd. Schrijf de persoonsvormen op in de tegenwoordige tijd ('nu').

De kok sneed eerst de groente en het vlees. de kok _____

Daarna bereidde hij het eten op het kasteel. _____ hij

Daar was hij meestal uren mee bezig. _____ hij

Want de kasteelheer hield van lekker eten. de kasteelheer _____

- 9 In welke rij (→) staan alle persoonsvormen in de tegenwoordige tijd? Kruis aan.

- ☐ ik drink – hij begrijpt – zij vindt – ik rij – jij komt – slaap jij? – hij durft – hij ligt – hij reist
☐ ze slaapt – durf jij? – ik lig – ik kwam – ik reis – hij vond – ik begrijp – hij drinkt – hij rijdt
☐ zij ligt – hij komt – we rijden – jij reist – ik begreep – ik slaap – ik dronk – vind je? – ik durf

Klaar? Kies

of

Op verkenning

1

Omcirkel de goede woorden.

Ik lees een boek over het leven in 1870. Veel mensen hadden toen een zwaar, *hard* / *hart* leven. In hun huizen was geen verwarming. 's Winters zaten ze te bibberen van de *kauw* / *kou*. 's Avonds staken ze een kaars of een olielampje aan. Dat was het enige *ligt* / *licht* dat ze hadden. Ze sliepen in een bedstee. De kinderen deelden samen een bed. Het jongste kind *lag* / *lach* tussen de ouders in. De matras was eigenlijk een grote zak. Die werd gevuld met stro of *hij* / *hei*.

Uitleg

2

Sommige woorden worden vaak verkeerd gespeld.

Lees uitlegkaart O6-a. Onthoud de woorden van die kaart.

Neem ook uitlegkaart O6-b nog eens door.

Aan de slag

3

Maak de woorden af met **ei** of **ij**.

Wat z _____ je ook alweer?

Gaat z _____ ook mee?

Ik ben jarig op 6 m _____.

De h _____ bloeit paars.

Ik draag een broek met w _____ de pijpen.

Ik ber _____ d mijn paard in de manege.

De zieke hoeft geen pijn te l _____ den.

De voorzitter l _____ dt de vergadering.

4

De eerste lettergreep van *kameel* is een open lettergreep. Maar de klemtoon valt daar niet op: je zegt *ka-meel*. In nog elf andere woorden valt de klemtoon niet op de eerste lettergreep. Omcirkel die woorden.

kameel	kater	kalender	kale	kapot	katoen
talent	talen	tafel	tapijt	taken	tabel
later	lawine	lawaai	laken	lade	lading
paleis	paden	Pasen	paniek	paling	papier

5 Schrijf de ontbrekende persoonsvormen op.

1 ik lig	1 ik _____	1 ik _____	1 ik _____
2 hij _____	2 hij _____	2 hij _____	2 hij bereidt
3 wij _____	3 wij houden	3 wij rijden	3 wij _____

6 Vul woorden van uitlegkaart O6-a in.

Als je iets krijgt wat je niet had verwacht, is het een ...

Als iets te klein of te nauw is, is het te ...

Als je ongekookte groente eet, eet je die ...

Als jij een hardloopwedstrijd wint, loop jij dus het ...

Als je iets doet wat niemand mag weten, doe je het ...

In de gekleurde vakjes staat: _____

7 Maak de woorden af. Schrijf ze op.

- w of geen w? Was jou... team vorig jaar kampioen? _____
- n of geen n? Het gaat vandaag hope...lijk niet regenen. _____
- p of pp? Als je te veel kletst, moet je a...art zitten. _____
- d of t? Zij zijn har...stikke verliefd op elkaar. _____
- ou of au? Na zijn dood was zijn familie in de r...w. _____

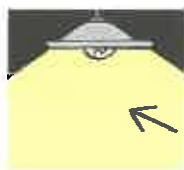
8 Los de rebus op.

no = L

- on

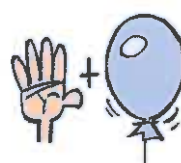
li = e

o = i, - n

bl = g

o = e

9 In welke rij (→) zijn alle woorden goed gespeld? Kruis aan.

- ☒ ☐ Ik berijd het eten. De groente kookt. Daar licht nog één wortel. Die eet ik rauw op.
- ☐ ☐ Ik berijd het eten. De groente kookt. Daar ligt nog één wortel. Die eet ik rouw op.
- ☐ ☐ Ik bereid het eten. De groente kookt. Daar licht nog één wortel. Die eet ik rouw op.
- ☐ ☐ Ik bereid het eten. De groente kookt. Daar ligt nog één wortel. Die eet ik rauw op.

10 Streep de zes verkeerd gespelde woorden door.

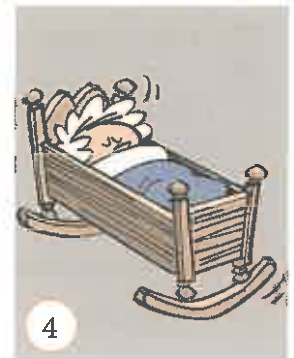
Terugkijken

Op verkenning

- 1 Deze plaatjes geven een beeld van het leven van ongeveer 150 jaar geleden. Schrijf bij elke zin het nummer van het plaatje dat erbij past.

- ☐ Dit meisje komt uit een rijke familie. Ze speelt viool.
- ☐ De baby ligt in de schommelwieg.
- ☐ Dit jochie werkt twaalf uur per dag in een fabriek.
- ☐ Het dienstmeisje steekt een olielamp aan met een lucifer.
- ☒ In de woorden van de tekst hoor je tien keer de klank /ie/. Die wordt geschreven als **ie**, **i** of **y**. Kleur die letters met drie kleuren.

Uitleg

- 2 Alle opdrachten van deze les gaan over onthoudwoorden. Weet je iets niet meer goed? Bekijk dan de uitlegkaarten over de onthoudwoorden (O) nog eens.

Aan de slag

- 3 Maak de woorden af met **ei** of **ij**.

tw _____ felen

karw _____ tje

woest _____ nzand

bakker _____

kapit _____ n

opl _____ ding

leverpast _____

rivierd _____ k

batter _____

turnwedstr _____ den

alleb _____

voorb _____ lopen

_____ zerdraad

pl _____ ster

hertengew _____

sp _____ kertjes

- 4 Staat er **ou** of **au** onder de vlek? Omcirkel de woorden met **ou**.

schoder

miuwen

oerwod

bowvakker

vertrowen

wenkbrowen

growe

enkelvod

nowelijks

inhod

restorant

flowekul

astronot

toeschowers

5

Vul de goede persoonsvormen tegenwoordige tijd van **aanmelden** in.

Je _____ je eerst aan. Ik _____ mijn zus aan. Dan _____ ik me ook aan.
Lex _____ zich aan. Wij _____ ons ook aan! Hij _____ zich niet aan.
_____ jij je ook aan? Roy _____ zich bij me aan. _____ Sam zich aan?

6

Maak de diereennamen af. Kies uit de letters die ervoor staan.

g of ch na _____ tegaal f of v + _____ of z _____ a _____ ant i of ie + ou of au d _____ nos _____ rus
f of v _____ eulen i of ie + _____ of v ol _____ ant n of nn + i of ie ka _____ ar _____
zj of g _____ iraf c of k + i of ie _____ av _____ a b of bb + ou of au ka _____ elj _____ w
c of k inse _____ t e of ee + d of t z _____ hon _____ s of z + l of ll _____ a _____ amander

7

Maak de woorden af met **s**, **c** of **z**. Schrijf ze op.

Friesland is een provin...ie van Nederland. _____
Kijk jij ook naar die spannende ...erie op tv? _____
De duiker heeft een fles ...uurstof op zijn rug. _____
Het grote zeilschip vaart de o...ean over. _____
Op de weg ontstond een gevaarlijke ...ituatie. _____

8

Welke woorden worden bedoeld? Kijk naar de zin en het aantal letters. Schrijf op.

Kleur daarna de letters van die woorden in de puzzel. Je kunt alle woorden vinden op de uitlegkaarten over de onthoudwoorden (O).

ei / ij Dit ding spuit water de lucht in. (7) _____
ou / au Klein mannetje met een puntmuts. (8) _____
f~ / v~ Dit kun je van je hand maken. (5) _____
s~ / z~ De zomer is een ... , de herfst ook. (7) _____
ch / cht Een soort werkblad in de keuken. (8) _____

o	z	n	k	e	o	v	o
a	f	u	t	b	c	r	u
a	t	e	s	i	n	i	i
a	e	d	s	t	e	e	h
s	r	i	t	n	o	n	c

Maak van de letters die je overhoudt een woord van uitlegkaart O8-b: _____

Terugkijken

9

Blader nog eens door de uitlegkaarten over de onthoudwoorden (O).

Welke groepen onthoudwoorden vind jij nog lastig? Kruis aan.

☐ ei, ij ☐ ou, au ☐ f~, v~ ☐ s~, z~ ☐ ch, cht, /zj/ = g
☐ struikelblokken 1, 2 ☐ ie, i ☐ /s/ = c ☐ /k/ = c, /kt/ = ct ☐ geen van alle

Klaar? Kies

of

Op verkenning

1 Lees de tekst. Omcirkel de acht woorden met drie of meer lettergrepen.

Koning Lodewijk de Veertiende was erg ijdel.
Toen hij kaal werd, ging hij een pruik dragen.
Daardoor kwamen pruiken in de mode.
Rijke heren droegen er vaak eentje met een staart.
De damespruiken werden steeds hoger.
Allerlei versieringen kwamen in de pruiken te hangen:
kralen, strikken, bloemen, veren, juwelen ...
soms zaten er zelfs vogelnestjes of zeilschepen in!

2 Een lettergreep die op een lange klinker eindigt, is een open lettergreep.
Van veertien woorden is de eerste lettergreep een open lettergreep.
Kleur bij nog dertien van die woorden de eerste lettergreep.

Uitleg

2 Bij lange woorden moet je letten op open en gesloten lettergrepen.
Soms kun je gewoon schrijven wat je hoort.
Bekijk de uitlegkaarten R5-a, R5-b en R5-c nog eens.

Aan de slag

3 Maak de woorden af met **k**, **kk**, **m**, **mm**, **s** of **ss**.

scho _____ elen	ruitenwi _____ ers	sma _____ elijk	dro _____ erig
verra _____ ing	overstro _____ ing	kni _____ eren	dan _____ eres
ka _____ etje	bekli _____ ing	hele _____ aal	verschri _____ elijk

4 Schrijf het meervoud op.

magneet - _____	vriendin - _____
elleboog - _____	sandaal - _____
prinses - _____	rapport - _____
avontuur - _____	dekbed - _____

5

Schrijf de wij-vorm tegenwoordige tijd op.

ik schrijf – wij _____	ik zwem – wij _____	ik ontdek – wij _____
ik verzin – wij _____	ik vergeet – wij _____	ik verstop – wij _____
ik verlies – wij _____	ik bibber – wij _____	ik bestuur – wij _____

6

Omcirkel van elk woord de lettergreep waarop de klemtoon valt.

ta-fel-tje	pla-ne-ten	her-ha-ling	sla-pe-rig
ka-me-len	san-da-len	sna-vel-tje	ver-la-ten
za-ter-dag	be-wa-ren	da-ge-lijks	fa-brie-ken
ver-ha-len	sta-pe-len	va-kan-tie	mas-sa-ge

7

Maak de woorden af met één of twee letters. Schrijf ze op.

i of **ij**? Op de borden lagen mooie, gekleurde servet...en. _____

p of **pp**? Over twee weken krijgen we ons ra...ort. _____

m of **mm**? Wil jij ook een lekker stuk komko...er? _____

t of **tt**? Van deze foto laten we een vergro...ing maken. _____

8

Maak de woorden af. Welke lettergreep past erbij?

Kies uit het vak. Streep de gebruikte lettergrepen door.

ver- _____ -ring	lek- _____ -ge	ver- _____ -sing	ver- _____ -den
on- _____ -del-lijk	_____ -se-lijk	_____ -jar-den	fa- _____ -lie
ver- _____ -len	lu- _____ -fers	pa- _____ -ren	_____ -ra-mi-de

ci	pie
pi	spil
ras	ra ka
kla	mid mi
mis	mil

Terugkijken

9

In welke zin zijn de gekleurde woorden allebei goed gespeld?

- ☐ De koning was ontzetend machtig en ook verschrikkelijk ijdel.
- ☐ De koning was ontzetend machtig en ook verschrikkellijk ijdel.
- ☐ De koning was ontzettend machtig en ook verschrikkelijk ijdel.
- ☐ De koning was ontzettend machtig en ook verschrikkellijk ijdel.

Klaar? Kies

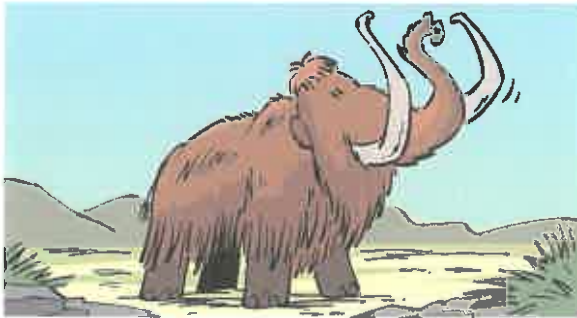
of

Op verkenning

- 1 Duizenden jaren geleden liepen deze dieren op aarde rond. Bedenk eerst welke omschrijvingen je kunt afmaken met deze bijvoeglijke naamwoorden. Vul ze dan in.
Kies uit: gekrulde - gladde - harige - katachtig - grote - scherpe.

mammoet

sabeltandtijger

diersoort: een soort _____ olifant

diersoort: een _____ dier

opvallend: een _____ vacht

opvallend: een _____ vacht

tanden: _____ slagstanden

tanden: _____ hoektanden

Uitleg

- 2 De woorden van deze les heb je al eerder geleerd. Weet je iets niet meer goed? Lees dan de uitlegkaart nog een keer. Het nummer van de kaart staat bij de opdracht.

Aan de slag

- 3 Schrijf woorden met /h/ op. 05

Bij stijve spieren helpt een m _____.

Tina heeft straks paardrijles in de m _____.

O nee, we hebben een l _____ op zolder!

Bij die winkel staat van alles in de e _____.

Ineens speelt iedereen dat spel. Het is een r _____.

h _____ a _____

- 4 Welke vijf woorden zijn geen bijvoeglijke naamwoorden? Streep die door.

R8

lieve mooie gewoonte lekkerste blauwe scherp lente ouderwetse
jarige aarde lawine nieuwe verdrietige garage verlegen

5 Vul de goede persoonsvormen tegenwoordige tijd in. W1-e

doorsnijden

voorspellen

optreden

Jij _____ de appel door.

Ik _____ de uitslag.

_____ jij straks op?

_____ Ali het touw door?

Hij _____ het weer.

Ayse _____ ook nog op.

Hij _____ de uien door.

_____ jij de afloop?

Ik _____ op als clown.

6 Welk woord past in de zin? Kruis aan. 06-a

Mag ik bij ... achter op de fiets?

☐ jou

☐ jouw

De oude man heeft vaak last van zijn ...

☐ hard

☐ hart

Ik koop een broek met ... pijpen.

☐ weide

☐ wijde

Dan ben jij de ... van dit groepje.

☐ leider

☐ lijder

De lift is veel te ... voor zo veel mensen.

☐ krab

☐ krap

Weet jij wat de ... is van een voetbalveld?

☐ grote

☐ grootte

7 Maak de woorden af met één of twee letters. Schrijf ze op.

R5-a

R5-b

R5-c

06-b

n of nn Alle bewo...ers van de flat moesten naar buiten.

t of tt Hij liet de tegenstander opze...elijk struikelen.

f of ff Hoorde je die knal? Dat leek wel een ontplo...ing!

s of ss Ik voerde de code in, maar dat was een vergi...ing.

n of nn Mars en Jupiter zijn pla...eten. Ken jij nog andere?

8 Bedenk bijvoeglijke naamwoorden bij verschillende beginletters. Schrijf er ook een (zelfstandig naam)woord achter.

R8

een *a* _____

een *b* _____

een *d* _____

een *f* _____

een *g* _____

een *k* _____

een *l* _____

een *m* _____

een *p* _____

een *r* _____

een *s* _____

een *t* _____

Terugkijken

9 Omcirkel steeds het woord dat goed is gespeld.

interview – intervieww

breedte – breete

kauwgom – kouwgom

hartstikke – hardstikke

stiekum – stiekem

het koust – het koudst

verassing – verrassing

hopelijk – hopelijk

mienuten – minuten

Op verkenning

1 Lees de tekst en omcirkel alle namen.

Vroeger voeren de schepen uit Amsterdam via de Zuiderzee naar de Noordzee. De Zuiderzee was gevaarlijk. Er zijn daar veel schepen vergaan. En als het stormde, overstroomden de dorpen langs de kust. Daarom bedacht ingenieur Lely een plan om de Zuiderzee af te sluiten. In 1920 begon de bouw van een lange dijk tussen Noord-Holland en Friesland. In 1932 was de Afsluitdijk klaar en kreeg het water een nieuwe naam: het IJsselmeer.

☒ Aan welke regels moet je denken bij het woord *Noordzee*?
Kruis aan.

- ☐ Je hoort /t/, je schrijft **d**.
- ☐ Het is een naam, dus je schrijft een hoofdletter.
- ☐ Het is een verkleinwoord.
- ☐ Het woord eindigt op /ee/, dus je schrijft **ee**.
- ☐ Het is een samenstelling.
- ☐ In het meervoud krijgt dit woord **s**.

Uitleg

2 Alle opdrachten van deze les gaan over regelwoorden.

Weet je iets niet meer goed?

Bekijk dan de uitlegkaarten over de regelwoorden (R) nog eens.

Aan de slag

3 Schrijf het verkleinwoord op.

kring – _____	stem – _____	auto – _____
potlood – _____	ketting – _____	band – _____
bezem – _____	zebra – _____	paraplu – _____

4 Maak de woorden af met **d**, **dd**, **t** of **tt**.

han _____ schrift	kas _____ deur	aar _____ beving	ach _____ ien	fees _____ je
luch _____ bed	ee _____ afel	tij _____ schrift	stee _____ s	ron _____ raaien
lich _____ knopje	koor _____ s	hoof _____ oek	beel _____ scherm	hoof _____ stuk

☐ Welke drie woorden zijn geen samenstelling? Omcirkel die.

5

Ook bij deze werkwoorden is de hij-vorm de ik-vorm + t. Schrijf op.

belanden

herstellen

verliezen

ontwikkelen

ik _____

ik _____

ik _____

ik _____

hij _____

hij _____

hij _____

hij _____

6

Zet vijf punten en drie dubbele punten in de tekst.

Zet de uitgesproken zinnen tussen aanhalingstekens.

Kleur de letters die een hoofdletter moeten zijn.

daan zegt meester, ik zie flevoland niet op die kaart van de zuiderzee de meester antwoordt dat heb je goed gezien hij vertelt dat een deel van het ijsselmeer later is drooggelegd hij zegt zo is flevoland ontstaan later hebben ze een stad in flevoland genoemd naar meneer lely

7

Maak de woorden af met s, 's of allebei. Schrijf ze op.

De acrobate maakte drie ...alto... achter elkaar. _____

In de zomer mag ik ...avond... nog buiten spelen. _____

In de dierentuin zijn twee kangoeroe... geboren. _____

Ik sta ...ochtend... altijd om kwart over zeven op. _____

8

Welke woorden zijn dit? Schrijf op. Streep de woorden in de puzzel door.

Weet je het woord niet? Alle woorden staan op de uitlegkaarten.

R1: ander woord voor jongeren

j _____

R2: klein toetje

p _____

R5-b: hierop zit het publiek

t _____

R5-c: hiermee buig je je arm

e _____

R6: duizend gram

k _____

R7: leesteken: een korte pauze in de zin k _____

R8: het tegenovergestelde van *rustige* d _____

Maak een samenstelling van de letters die overblijven: v _____

	d	v	k	o	m	m	a	a
t	r	i	b	u	n	e	k	a
p	u	d	d	i	n	k	j	e
n	k	t	j	e	u	g	d	i
e	k	i	l	o	d	a	g	e
n	e	l	l	e	b	o	o	g

Terugkijken

9

Blader nog eens door de uitlegkaarten over de regelwoorden (R).

Welke regels vind jij het lastigst? Of welke regels lijken jou het lastigst?

Kruis drie uitlegkaarten aan die bij die lastige regels horen.

☐ R1 ☐ R2 ☐ R3 ☐ R4 ☐ R5-a ☐ R5-b ☐ R5-c ☐ R6 ☐ R7 ☐ R8 ☐ R9

Klaar? Kies

of

Uitlegkaarten

Weet je iets niet meer? Of weet je iets niet meer zeker?
Gebruik de **uitlegkaarten** om dingen op te zoeken.

Klanken

Zie je letters tussen schuine strepen staan?
Dan gaat het om **klanken**.
Het woord *maan* heeft vier letters,
maar drie klanken: /m/, /aa/, /n/.

Klinkers, medeklinkers en tweetekenklanken

De **klanken** zijn **a, e, i, o, u**. Ze kunnen lang (**molen**) of kort (**mollen**) klinken.
Dit zijn de **tweetekenklanken**: **ie, oe, ui, eu, ei, ij, ou, au**.
Er zijn twintig **medeklinkers**: **b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, w, x, z**.

Klankwoorden

Als je een woord zegt, hoor je klanken.
Passen bij alle klanken van een woord vaste letters?
Dan is het woord een **klankwoord**.
Let op: op uitlegkaart K0 staan veel klankwoorden uit groep 4 en 5.

Regelwoorden

Bij veel woorden kun je niet zomaar letters bij klanken opschrijven.
Soms is er een regel, die gaat vóór.
Je hoeft de **regelwoorden** niet allemaal te onthouden. Onthoud wel de regels!

Onthoudwoorden

Bij een klank in een woord passen soms geen vaste letters.
Schrijf je **ei** of **ij**? Die klinken hetzelfde.
Is er ook geen regel voor zo'n woord? Dan is het een **onthoudwoord**.

Werkwoorden

Werkwoorden gaan over alles wat je kunt doen: *spelen, duwen, begrijpen, slapen*.
Kun je **nu** achter een zin denken? Dan staat de zin in de **tegenwoordige tijd**.
Daarin hebben werkwoorden drie persoonsvormen:
de **ik-vorm**, de **hij-vorm** en de **wij-vorm**.
De **hij-vorm** is de **ik-vorm** + **t**.
Twijfel je? Denk dan aan **lopen**: **jij loopt**, dus ook: **jij vindt**; **loop jij?**
dus ook: **vind jij?**

hele werkwoord	lopen	proeven	antwoorden
① ik-vorm = hele werkwoord - en	① ik loop	① ik proef	① ik antwoord
② hij-vorm = ik-vorm + t	② hij loopt	② hij proeft	② hij antwoordt
③ wij-vorm = hele werkwoord	③ wij lopen	③ wij proeven	③ wij antwoorden

Enkelvoud en meervoud

Is er één van? Dat noem je **enkelvoud**: *de geit, ik fiets*.

Zijn er twee van, of meer? Dat noem je **meervoud**: *de geiten, wij fietsen*.

Klankgroepen en lettergrepen

Klankgroepen zijn de stukjes van *gesproken* woorden.

Lettergrepen zijn de stukjes van *geschreven* woorden.

De lettergrepen van een woord zijn meestal hetzelfde als de klankgroepen.

Maar niet altijd. In de eerste klankgroep van *vissen* hoor je geen **s**: /vi//sen/.

Maar dit zijn de lettergrepen van dat woord: **vis** **sen**.

Klemtoon en stomme e

Als je een woord uitspreekt, drukt je stem het meest op één stukje: *kren-ten-brood*.

Je zegt dan: de **klemtoon** valt op *kren*.

De klemtoon valt op de onderstreepte stukjes: *wa-ter, ge-noeg, kro-ko-dil*.

De **e** van *wandeling* klinkt als /u/. Dat heet een **stomme e**.

De klemtoon valt nooit op een stomme e.

Open en gesloten lettergrepen

Een **open lettergreep** eindigt op een **klinker**: **mo** **len**

Die klinker klinkt lang.

Een **gesloten lettergreep** eindigt op een **medeklinker**.

Vóór die medeklinker kan een

korte klinker staan: **mol** **len** **win** **ter**

Vóór die medeklinker kan ook een

lange klinker staan: **paar** **den**

Samenstellingen

Samenstellingen zijn gemaakt van twee andere woorden:

voet + bal = voetbal, rond + draaien = ronddraaien.

Schrijf je die twee woorden goed? Dan schrijf je ook de samenstelling goed.

Vaste stukjes

In woorden staan vaak **vaste stukjes**. Die schrijf je altijd hetzelfde.

Vaste stukjes kunnen **vooraan** staan: bijvoorbeeld **on~**, **ont~**, **ge~**, **be~**, **ver~**, **her~**.

Vaste stukjes kunnen **achteraan** staan: bijvoorbeeld **-ig(e)**, **-lijk(e)**, **-ing**, **-sel**, **-te**, **-heid**.

Bijvoeglijke naamwoorden

de **rode** auto een **vrolijk** meisje de **open** deur

De oranje woorden zijn **bijvoeglijke naamwoorden**.

Een bijvoeglijk naamwoord zegt iets over een ander woord.

Je kunt dan altijd denken: *hij (of zij) is ...*

De auto **is rood**. Het meisje **is vrolijk**. De deur **is open**.

Dit heb ik geleerd:

BLOK

5

Les 1

klankwoorden met vaste stukjes achteraan: ~ing, ~sel, ~te en ~heid

K10-b

1F

Les 2

struikelblokken: onthoudwoorden met een onbeklemtoonde lettergreep op ~a

06-b

1F

Les 3

onthoudwoorden met ch en chi (herhalingsles)

05

1F

Les 4

regelwoorden: meervouden op 's

R4

2F

Les 5

onthoudwoorden met ei en ij

01

1F

Les 6

werkwoorden: hele werkwoord: persoonsvormen (herhalingsles)

W2 W3-a

2F

Les 7

regelwoorden: hoofdletters en leestekens

R7

1F/
2F

Les 8

woorden van blok 5 (herhalingsles)

1F/
2F

Les 9

woorden met meer lettergrepen (herhalingsles)

1F/
2F

Dit heb ik geleerd:

BLOK
6

Les 1

werkwoorden: persoonsvormen van werkwoorden op **~den**

W3-b

2F

Les 2

onthoudwoorden met **f~**, gevolgd door een klinker

03

1F

Les 3

regelwoorden: samenstellingen (herhalingsles)

R3

1F

Les 4

werkwoorden: persoonsvormen van werkwoorden met een ik-vorm op **~a**, **~ij** of **~ou**

W3-c

2F

Les 5

onthoudwoorden met **s~**, gevolgd door een klinker

04

1F

Les 6

werkwoorden: hele werkwoord, persoonsvormen (herhalingsles)

W2 W3

2F

Les 7

werkwoorden: persoonsvormen van *zijn*, *hebben*, *kunnen*, *willen*, *mogen* en *zullen*

W1-d

2F

Les 8

woorden van blok 6 (herhalingsles)

1F/
2F

Les 9

woorden met meer lettergrepen (herhalingsles)

1F/
2F

Dit heb ik geleerd:

BLOK
7

Les 1
regelwoorden met 's

R9

2F

Les 2
onthoudwoorden met au

02

1F

Les 3
onthoudwoorden met /ie/ = ie of i (herhalingsles)

07

1F

Les 4
klankwoorden met vaste stukjes achteraan: -atie, -itie en -tie

K10-c

1F

Les 5
onthoudwoorden met /s/ = s, /k/ = c en /kt/ = ct

08-a 08-b

1F

Les 6
werkwoorden: hele werkwoord, persoonsvormen (herhalingsles)

W1-d W2 W3

2F

Les 7
klankwoorden met vaste stukjes vooraan: on~, out~, ge~,
be~, ver~ en hier~

K6

1F

Les 8
woorden van blok 7 (herhalingsles)

1F/
2F

Les 9
woorden met meer lettergrepen (herhalingsles)

1F/
2F

Dit heb ik geleerd:

BLOK 8

Les 1
regelwoorden: bijvoeglijke naamwoorden

R8

1F

Les 2
onthoudwoorden met /zj/ = g

05

1F

Les 3
klankwoorden van groep 6 (herhalingsles)

K

1F

Les 4
werkwoorden: overzicht persoonsvormen tegenwoordige tijd

W1-e

2F

Les 5
onthoudwoorden: struikelblokken

06

1F

Les 6
onthoudwoorden van groep 6 (herhalingsles)

0

1F

Les 7
regelwoorden met open en gesloten lettergrepen

R5

1F

Les 8
woorden van blok 8 (herhalingsles)

1F/

2F

Les 9
regelwoorden van groep 6 (herhalingsles)

R

1F/

2F

Auteurs

Paul Stapel
Anja Huisman

Projectgroep Zwijsen

Jos Cöp (uitgever en conceptontwikkeling)
Albert Rouschop (fondseditor en
conceptontwikkeling)
Jeske Heezemans, Judith Veldhuizen,
Moniek van de Ven (projectleiding en redactie)
Laura van Merendonk (vormgeefconcept)
Anouk Houter (vormgeving en dtp)
Maaïke van Riel (redactie)
Marije van der Schaaf ((bureau)redactie)
Ineke van Kasteren (bureau redactie)
Renate Reitler (beeldredactie)
Niek Rooijakkers (productiebegeleiding)
Nohmi Bollebakker (marketingadvies)

Illustraties

Mieke Driessen (characters)
Bobby van der Meulen

Foto's

(p. 16) ANP/Robin Utrecht (gorillatweeling)
(p. 18) NASA (astronaut, ruimtestation ISS,
slaapzak)
Shutterstock
Studio Zwijsen

1e druk

ISBN 978.90.487.1716.3

© Uitgeverij Zwijsen B.V., Tilburg

www.zwijsen.nl

www.spellinginbeeld.nl

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

Aan het verwerven, waar nodig, van toestemming tot overname is door de uitgever de uiterste zorg besteed. Zou desondanks blijken dat een rechthebbende over het hoofd is gezien, dan verzoeken wij deze contact op te nemen met Uitgeverij Zwijsen.

